

*Výroční zpráva
o kontrole exportu vojenského materiálu
a ručních zbraní pro civilní použití
v České republice
za rok 2007*

OBSAH

1. Úvod	3
2. Kontrola exportu vojenského materiálu v České republice	3
2.1. Cíle kontroly zahraničního obchodu s vojenským materiálem	
2.2. Rámec a základní prvky systému kontroly obchodu s vojenským materiálem v České republice	
2.3. Spolupráce státních orgánů a dalších složek	
2.4. Spolupráce státních orgánů a veřejnosti	
3. Evropská unie	9
3.1. Kodex chování EU při vývozu zbraní	
3.2. Uživatelská příručka ke Kodexu chování EU	
3.3. Aktivity směřující k posílení kontrolních mechanismů dalších zemí	
3.4. Pozice ČR v rámci EU	
3.4.1. Pozice ČR k Dokumentu Rady EU 2007/ST/16534 – návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady ke zjednodušení podmínek volného pohybu zboží obranného charakteru v rámci Společenství	
4. Mezinárodní spolupráce	13
4.1. Organizace spojených národů	
4.1.1. Akční program OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi ve všech aspektech	
4.1.2. Smlouva o obchodu se zbraněmi (Arms Trade Treaty)	
4.2. Mezinárodní kontrolní režimy	
5. Kontrola obchodu s ručními zbraněmi pro civilní použití	18
6. Mezinárodní zbrojní embarga	19
7. Přílohy	20

1. Úvod

Souběžně s postupným rozvíjením principů a nástrojů kontroly exportu vojenského materiálu vláda České republiky během posledních let realizuje závazek zaměřený na zvýšení transparentnosti své politiky v této oblasti.

Ministerstvo průmyslu a obchodu je gestorem úkolu č. 143 z Programového prohlášení vlády „Zvýšit transparentnost vývozu vojenského materiálu z ČR“. Vypracování a zveřejnění Výroční zprávy o kontrole vývozu vojenského materiálu a ručních zbraní pro civilní použití v ČR za rok 2007 (dále jen „Zpráva“) je jedním z dílčích kroků směřujících k vybudování porozumění mezi státní správou na straně jedné a členy obou komor Parlamentu ČR, nevládními organizacemi i širokou veřejností v ČR na straně druhé.

Zpráva navazuje na informace o dovozu, vývozu a držení ručních a lehkých zbraní v ČR publikované v letech 2001 – 2003, na které později navázaly zprávy o kontrole vývozu vojenského materiálu, které již respektovaly metodiku zpracování společných výročních zpráv EU.

2. Kontrola exportu vojenského materiálu v České republice

2.1. Cíle kontroly zahraničního obchodu s vojenským materiálem

Česká republika patří k tradičním výrobcům a vývozcům zbraní a vojenského materiálu s tím, že jsou umožňovány exporty omezeného kontrolovaného množství konvenčních zbraní a jejich náhradních dílů nejen z důvodů ekonomických, ale také zahraničně politických, bezpečnostních a obranných.

Každá vyspělá demokratická země, která vyrábí a vyváží vojenský materiál, je zároveň zodpovědná za to, aby nebyl použitý k jiným než legálním účelům či se nedostal do nepovolaných rukou (teroristům, nelegálním ozbrojencům, nelegálním obchodníkům se zbraněmi, organizovanému zločinu apod.). Je též povinná preventivně zabránit takovým exportům, které by mohly přispět k eskalaci mezinárodních a vnitrostátních konfliktů, mohly být zneužity pro potlačování lidských práv či mohly poškodit bezpečnostní zájmy spojenců a spřátelených zemí.

Národní kontrolní systém v České republice samozřejmě zahrnuje i obchodní či proexportní hlediska a není třeba jej vnímat v přímém rozporu s těmito aspekty. Nicméně zejména v takto citlivé oblasti je budování důvěryhodného a obecně respektovaného systému otázkou dlouhé doby, zatímco ke zničení jeho dobrého jména by stačila jediná transakce.

2.2. Rámec a základní prvky systému kontroly obchodu s vojenským materiálem v České republice

Základní rámec kontrolního režimu v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem je dán zákonem č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, v platném znění a vyhláškou č. 89/1994 Sb. Zákon stanovuje postupy při povolování obchodu, podmínky udělování licence a jejího užívání a celkovou kontrolu provádění obchodu s vojenským materiálem, včetně ukládání sankcí za jeho porušení.

Zahraniční obchod s vojenským materiálem patří v České republice do gesce **Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (MPO)**, které vede veškerá správní řízení související s oblastí zahraničního obchodu s vojenským materiálem, tedy správní řízení ve věci vydání povolení, udělení licence, zrušení povolení, odnětí licence a porušení zákona.

V souladu se zákonem a s cílem zajistit co nejefektivnější výkon kontroly zahraničního obchodu s vojenským materiálem MPO úzce spolupracuje a koordinuje svou činnost se všemi dotčenými složkami státní správy – tj. **Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem obrany a zpravodajskými službami.**

Kontrola zahraničního obchodu s vojenským materiálem je v České republice dvoustupňová:

- 1) podnikatelský subjekt je oprávněn nabízet své výrobky a služby, vstupovat v jednání se zahraničními partnery, atd., teprve poté, co obdrží příslušné **povolení k obchodu s vojenským materiálem,**
- 2) pro realizaci konkrétních obchodních případů je dále nutné požádat o **licenci.**

Ad 1)

Držitelem takového povolení může být pouze právnická osoba se sídlem na území České republiky. Povolení stanovuje jednotlivé položky vojenského materiálu, se kterými může daná právnická osoba obchodovat, a dále seznam zemí, v nichž lze tuto obchodní činnost realizovat. Povolení vydává Licenční správa MPO po souhlasném vyjádření Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany. Povolení je časově omezeno, nejvýše na dobu 5 let.

Ad 2)

Pro realizaci konkrétní obchodní transakce musí daný subjekt (držitel povolení) požádat o udělení vývozní (dovozní) licence, přičemž licenci lze vydat pouze na jednu konkrétní obchodní transakci. Její platnost je časově omezená. Licence zároveň určuje rozsah a podmínky této transakce. O vydání licence či odepření souhlasu s jejím vydáním rozhodne ve správním řízení Licenční správa MPO poté, co obdrží stanoviska ostatních dotčených resortů uvedených výše. Rozhodnutí o neudělení licence bude přijato, jestliže žadatel nedostal požadavkům předepsaným zákonem anebo je to odůvodněno zahraničně politickými (přihlíží

se také ke Kodexu EU a společné databázi denialů členských států EU), obchodními nebo bezpečnostními zájmy České republiky.¹⁾

Koncem roku 2007 bylo 155 podnikatelů držiteli povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem.

Celkem bylo v roce 2007 uděleno 941 licencí k vývozu vojenského materiálu v hodnotě 477 mil. €. Počet udělených licencí se oproti roku 2006 zvýšil o 64%. Využití udělených licencí přitom dosáhlo objemu 174 mil. €, což je nárůst o 81 mil. € oproti roku 2006.

Do zemí Evropské unie bylo vydáno 455 licencí na vývoz v celkové hodnotě 120 mil. €, využití pak činilo 51 mil. €. Nejvíce licencí bylo vydáno na vývozy do Slovenské republiky (157), SRN (90) a Polska (52). Hodnotově byl největší vývoz do Slovenské republiky (20,7 mil. € vozidla a elektronická zařízení), do Rakouska (7,6 mil. € služby a střelivo), Německa (6,8 mil. € elektronická zařízení a služby) a Estonska (4,2 mil. € služby).

Na vývozy do zemí mimo Evropskou unii bylo vydáno nejvíce licencí do USA (70), Thajska (70) a Indie (32). Hodnotově největšího objemu dosáhl vývoz do Indie (35,6 mil. € vozidla), do Gruzie (13,2 mil. € střelivo), do Pákistánu (12,7 mil. € elektronická zařízení), do USA (10,2 mil. € letadla a vrtulníky).

V průběhu roku 2007 byly zahájeny práce na novele zákona č. 38/1994 Sb. Dle usnesení vlády č. 773 z 11. července 2007 je gestorem tohoto úkolu MPO. Cílem novely je reagovat na změněné podmínky po vstupu do EU a provést všeobecně přijatelné změny některých ustanovení zákona s cílem dosažení větší transparentnosti a ve svém důsledku snížení zátěže podnikatelů.

V rámci Evropské unie je v současné době připravována směrnice Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení podmínek volného pohybu zboží obranného charakteru v rámci Společenství. Její přijetí se předpokládá v prvním pololetí 2009. Transpozice této směrnice si zřejmě vyžádá zásadní změnu právní úpravy obchodu s vojenským materiálem, zahrnující v horizontu roku 2010 přijetí nového zákona, nahrazujícího zákon č. 38/1994 Sb.

2. 3. Spolupráce státních orgánů a dalších složek

Ministerstvo zahraničních věcí (MZV)

Role a postavení ministerstva při kontrole vývozu vojenského materiálu vyplývají ze zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. MZV je tímto zákonem stanovena povinnost dbát o to, že udělení příslušného povolení a licence a následný vývoz materiálu nebudou v rozporu se zahraničně politickými zájmy České republiky. V praxi je proto vyhodnocována řada dalších faktorů a okolností konkrétního obchodního případu, ne pouhé

¹⁾ *Obchodní subjekty mají též možnost v případě, kdy zvažují vývoz významného vojenského materiálu, podat žádost o předběžný souhlas. Toto vyjádření je indikativní a nikterak nepředjímá rozhodnutí o udělení vývozní licence v rámci licenčního řízení.*

srovnání s přehledem embarg a konstatování, zda na zemi příjemce bylo či nebylo uvaleno zbrojní embargo ze strany mezinárodního společenství.

Při formulování svého stanoviska MZV v rámci licenčního řízení přihlíží také k dalším okolnostem a dopadům, které by dodávka mohla mít na:

- stav a zhoršení situace lidských práv v zemi příjemce,
- vnitřní bezpečnostní situaci v zemi,
- narušení regionální rovnováhy a celkovou situaci v regionu.

Současně bere v úvahu také množství a charakter dodávaného materiálu a rizika spojená s jeho případným dalším šířením (záměrným či nezáměrným) jiným uživatelům než těm, kteří jsou uvedeni v dokladu o konečném užití. Výše uvedená kritéria a ověřování předkládané dokumentace jsou vyhodnocovány v úzké spolupráci ústředí MZV v Praze a zastupitelských úřadů v zemi deklarovaného uživatele.

MZV posuzovalo v roce 2007 celkem 996 žádostí o udělení licence, což představuje nárůst o 19,3% oproti roku 2006. Z tohoto počtu zaujalo negativní stanovisko ve 26 případech, což představuje asi 2,6 % všech případů. Jednalo se o položky českého seznamu vojenského materiálu (SVM) 1 ve 12 případech, SVM 3 v 8 případech, SVM 6 ve 2 případech, SVM 10 ve 2 případech a SVM 24 v 1 případě. Ve srovnání s lety 2004 až 2006 tento podíl stále pozvolna klesá. V roce 2007 zaujalo MZV negativní stanoviska ke konkrétním žádostem o vývoz pro různé konečné uživatele v Afghánistánu, Čadu, Etiopii, Gruzii, Indonésii, Iráku, Izraeli, Libanonu, Namíbi, Srí Lance, Středoafričské republice, Sýrii, Thajsku a Uzbekistánu.

Co se týče rychlosti posuzování žádostí, formulovalo MZV své stanovisko v roce 2007 v zákonné lhůtě 20 dní k 923 žádostem o vývozní licenci², což představuje 92,6% posuzovaných žádostí. Takto rychle jsou posuzovány jak dodávky do členských zemí EU a NATO, tak v řadě případů i vývozy do tzv. třetích zemí. Pouze u 73 žádostí bylo MZV nuceno požádat o prodloužení lhůty k vyjádření.³ Dovozní licence byly v roce 2007 vyřizovány bez problémů a zdržení.

Ve dvoustupňovém systému kontroly exportu vojenského materiálu zaujímá MZV v souladu s českou legislativou stanovisko také k žádostem o povolení obchodu s vojenským materiálem. V obecné rovině přitom vychází primárně z premisy, že splňuje-li žadatel zákonem stanovené podmínky, neexistuje zpravidla z hlediska zahraničně politických zájmů ČR důvod pro nevydání povolení. V roce 2007 MZV ze zahraničně politického hlediska nezaujalo negativní stanovisko k žádné žádosti o udělení povolení.

Nedílnou součástí posuzování žádosti o povolení k obchodování je jeho teritoriální zaměření. MZV v roce 2007 nesouhlasilo s udělením povolení k obchodu s vojenským materiálem, resp. navrhlo omezit teritoriální platnost povolení k obchodování o ta teritoria, která byla předmětem zbrojního embarga ze strany mezinárodního společenství, a o země, které svou politikou ohrožují mezinárodní či regionální bezpečnost nebo zahraničně politické zájmy ČR, případně jejich spojenců.

² Z tohoto počtu bylo do deseti dnů zpracováno 579 žádostí (62,7%) a do dvaceti dnů 344 žádostí (37,3%).

³ Do 30 dní bylo zpracováno 28 žádostí (38,4%) do 40 dní 14 žádostí (19,2%), do 50 dní 18 žádostí (24,7%), do 60 dní 7 žádostí (9,56%) a déle jak 60 dní bylo posuzováno 6 žádostí (8,2%). Údaje jsou čerpány z interní databáze MZV ČR

Ministerstvo obrany (MO)

Ministerstvo se na prvním stupni kontrolního mechanismu v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem podílí vydáváním stanovisek k žádostem oprávněných subjektů o vydání povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem a na druhém stupni vydáváním stanovisek k navrhovaným konkrétním obchodním případům – dovozům nebo vývozům významného vojenského materiálu.⁴⁾

Žádosti o vydání povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem posuzuje Ministerstvo obrany především z hlediska bezpečnostních zájmů České republiky (tedy zda nedojde k ohrožení zajištění existence, suverenity, územní celistvosti a principů demokracie právního státu, vytváření základních podmínek pro život občanů, z hlediska zajištění obrany území státu, a to jak prostřednictvím národních sil a prostředků, tak ve spolupráci se spojenci v rámci NATO, a dále z hlediska prosazování strategických zájmů, které České republice zajistí takové podmínky a mezinárodní postavení, jež prospívají bezpečnosti a ekonomické prosperitě státu) s přihlédnutím k obchodním zájmům České republiky.

Žádosti o vydání licence k zahraničnímu obchodu s významným vojenským materiálem posuzuje Ministerstvo obrany především z hlediska obranyschopnosti České republiky, tj. zda není ohroženo zajišťování územní celistvosti, svrchovanosti principů demokracie a právního státu, ochrana života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením a vytváření podmínek (materiálních zásob, tvorby lidských zdrojů apod.) ke splnění tohoto úkolu a dále podle aktuálních poznatků o bezpečnostní situaci v cílovém teritoriu.

Ministerstvo vnitra (MV)

Ministerstvu vyplývá ze zákona povinnost vyjadřovat se ke všem žádostem o udělení povolení a v souladu s dohodou podepsanou ministry průmyslu a obchodu a vnitra v roce 2003 i ke všem žádostem o udělení licence z pohledu bezpečnostních zájmů České republiky. Při této činnosti spolupracuje ministerstvo se zpravodajskými službami a Policií ČR, od kterých získává značné množství informací. Ministerstvo následně provádí jejich analýzu a zpracovává vyjádření či stanovisko pro MPO. MV vydalo pro zajištění rovnosti všech žadatelů interní předpis, kterým je stanoven postup při vydávání vyjádření a při poskytování informací pro MPO.

Generální ředitelství cel (GŘC)

Celní orgány dohlížejí, zda je obchod s vojenským materiálem prováděn pouze právníky osobami, kterým bylo uděleno povolení podle zákona, a zda je prováděn v souladu a za podmínek stanovených příslušnou licencí. Celní úřad je při výkonu dohledu oprávněn vyzvat držitele licence k předložení jejího originálu a zapisovat na originál licence podstatné údaje o skutečnostech, které se vážou k jejímu využívání. Zápisy do licence opatří datem provedení zápisu a údajem jednoznačně identifikujícím toho, kdo zápis provedl. Shledá-li celní úřad, že obchod s vojenským materiálem není prováděn v souladu se zákonem

⁴⁾ Vojenský materiál významný z hlediska efektivnosti jeho bojového použití nebo jeho množství je stanoven podle § 20 odst. 4 zákona č. 38/1994 Sb. vyhláškou MPO č.89/1994 Sb.

č. 38/1994 Sb. nebo dalšími předpisy či podmínkami souvisejícími s licenci, neprodleně o tom informuje MPO. Pro zabezpečení dohledu poskytuje MPO Generálnímu ředitelství cel v nezbytné míře nutné údaje o licencích udělených podle zákona č. 38/1994 Sb.

2.4. Spolupráce státních orgánů a veřejnosti

Pro efektivní výkon kontroly zahraničního obchodu s vojenským materiálem je nezbytná spolupráce a koordinace mezi všemi zainteresovanými složkami státní správy – Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem obrany a zpravodajskými službami.

V rámci co nejtransparentnějšího systému kontroly exportu je trvalou snahou seznámit českou veřejnost (zejména novináře a pracovníky nevládních organizací na straně jedné a zástupce výrobců a obchodníků s vojenským materiálem na straně druhé) s principy a postupy kontroly, které vyplývají z adaptace národního systému na standardy ve vyspělých zemích Evropské unie. K tomuto účelu slouží výroční zprávy dostupné veřejnosti v české i v anglické podobě.

Zpráva za rok 2006 byla ve druhé polovině roku 2007 distribuována dle vládního usnesení č. 773 předsedům Výboru pro obranu, Výboru pro bezpečnost, Zahraničního výboru a Podvýboru výboru pro obranu, Podvýboru pro kontrolu obchodu s vojenským materiálem Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a dále předsedovi Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Parlamentu České republiky. Nad rámec usnesení byla zpráva ve své tištěné podobě rozeslána některým státním orgánům.

Za účelem zvýšení transparentnosti procesu udělování nebo naopak zamítání licencí se v roce 2007 prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí komunikovalo s hlavními neziskovými organizacemi zabývajícími se monitoringem obchodu s vojenským materiálem a jeho kontrolou ze strany kompetentních orgánů ČR. Snahou bylo dosažení co největší transparentnosti směrem k odborné i široké veřejnosti a o předejití jakémukoliv nedostatku v komunikaci s neziskovým sektorem.

V konkrétních případech bylo reagováno na tiskové prohlášení organizace Amnesty International a na dopis kritizující transakce do tzv. třetích zemí, zaslaný řediteli odboru Společné zahraniční a bezpečnostní politiky MZV. Dopis MZV v odpovědi obsahoval vysvětlení a rozhodující důvody a argumenty vedoucí k zamítnutí či naopak schválení některých žádostí o vývozní licence (pro něž není prostor ve výroční zprávě), které byly předmětem bližšího zájmu zmíněné neziskové organizace. Byly rovněž poskytnuty veškeré informace významné nevládní organizaci SIPRI⁵⁾ potřebné při tvorbě případové studie, zabývající se kontrolou exportu zbraní v ČR ve světle aplikace Kodexu chování EU při vývozu zbraní.

⁵⁾ SIPRI je zkratkou pro Stockholm International Peace Research Institute. Zmíněná případová studie bude v nejbližší době přístupná na webové stránce SIPRI www.sipri.org/contents/armstrad/.

3. Evropská unie

Přestože zahraniční a bezpečnostní politika, tedy i otázka vývozu a dovozu zbraní, je plně v kompetenci členských států, Česká republika podobně jako všechny členské státy v rámci Evropské unie respektuje **základní principy Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU**, kterými jsou v oblasti kontroly exportu mimo jiné zodpovědný přístup k vývozu vojenského materiálu a vůle omezit a eliminovat riziko nekontrolovatelného šíření zbraní.

Evropská unie, která je ve světovém měřítku nejdůraznější zastáncí důsledné kontroly, disponuje díky pravidelným jednáním specialistů⁶⁾ i politiků rozpracovaným systémem, podle kterého je hodnocena každá žádost o licenci.

3.1. Kodex chování EU při vývozu zbraní

Kodex chování EU při vývozu zbraní⁷⁾ je politicky závazný dokument přijatý konsensem všech členských států v roce 1998. Nově přistupující členové Evropské unie se ke Kodexu připojily ještě dlouho před svým řádným vstupem v roce 2004 nebo v roce 2007. Česká republika sledovala jednání o Kodexu chování EU od počátku a k jeho principům se přihlásila krátce po roce 1998. Mezinárodní úspěšnost tohoto dokumentu dokazuje také fakt, že slouží jako základ kontroly vývozu vojenského materiálu i dalším vyspělým zemím mimo EU⁸⁾.

Kodex chování EU definuje základní kritéria, podle kterých by měl být hodnocen každý vývoz zbraní. Rozhodnutí o vydání nebo o zamítnutí licence pro vývoz konkrétní zbraňové dodávky je plně v pravomoci každého členského státu EU. Jeho odpovědné orgány jsou však zavázány zvážit při svém rozhodování celkem osm společných kritérií a odmítnout udělit licenci v případě, že posuzovaný vývoz je v rozporu s jedním nebo s více z kritérií Kodexu EU.

Přestože celkový text Kodexu včetně komentářů obsažených v Uživatelské příručce vydá na mnoho stran⁹⁾, lze základní principy společného přístupu států EU definované osmi kritérii popsat následovně:

1. mezinárodní závazky členských států EU (sankce RB OSN, EU/ES, OBSE, dohody o non-proliferační atd.),
2. respektování lidských práv v zemi konečného určení,
3. vnitřní situace v zemi konečného určení,

⁶⁾ Jednání pracovní skupiny COARM se účastní zástupci orgánů zodpovědných za kontrolu vývozu konvenčních zbraní v jednotlivých státech. V roce 2007, za německého a portugalského předsednictví, se sešla celkem šestkrát.

⁷⁾ EU Code of Conduct on Arms Exports. Vžitý český překlad neodpovídá přesně významu, neboť Kodex pokrývá nejen oblast zbraní, ale celou oblast vojenského materiálu.

⁸⁾ Od roku 1998 zavedly do své legislativy či jinak podpořily principy Kodexu EU například Norsko, Island, Kanada či Jihoafrická Republika.

⁹⁾ Kompletní verze těchto dokumentů je možno nalézt na www.concilium.europa.eu.

4. zachování regionálního míru, bezpečnosti a stability,
5. národní bezpečnost členských států a území, za které členské státy ve vnějších vztazích zodpovídají, a bezpečnost zemí spřátelených a spojeneckých,
6. chování kupující země vůči mezinárodnímu společenství, zejména vztah k terorismu,
7. existence rizika, že materiál bude v kupující zemi dodán jinému než deklarovanému uživateli nebo znovu vyvezen za nežádoucích podmínek,
8. kompatibilita vývozu s technickou a ekonomickou kapacitou přijímající země.

Výše uvedená kritéria, jejich rozšířený text i komentář a doporučené postupy výkladu obsažené v Uživatelské příručce tvoří poměrně detailní popis společného přístupu k exportní politice v oblasti konvenčních zbraní. **Každá žádost o licenci je v České republice hodnocena také podle Kodexu EU¹⁰⁾.**

Během téměř deseti let, které uplynuly od přijetí Kodexu, členské státy učinily v rámci skupiny COARM mnohé kroky ke sjednocení jeho výkladu a ke zvýšení transparentnosti v oblasti kontroly exportu. Na základě povinností vyplývajících z Kodexu a dvanácti operativních ustanovení přijatých spolu s Kodexem bylo zahájeno vydávání publikace Výroční zprávy EU o exportu zbraní (8. ustanovení) či praktické sdílení interpretace kritérií Kodexu a informování se o žádostech o licence, které byly zamítnuty na základě Kodexu EU (3. ustanovení).

Vliv třetího operativního ustanovení je patrně nejvýraznějším hybatelem diplomatické korespondence mezi členy pracovní skupiny COARM. Zprávu o odmítnutí žádosti o vývoz vojenského materiálu (*denial*) členské státy předepsaným způsobem notifikují všem ostatním členským zemím. Tyto informace jsou drženy ve vyhrazeném režimu vzhledem k jejich možnému zneužití k obchodní výhodě.

Databáze odmítnutých licencí je sekretariátem Rady EU pravidelně aktualizována a hodnotitelské orgány států EU při posuzování každé licence v této databázi ověřují, zda v minulosti jiný stát už podobný případ nevyhodnotil jako odporující kritériím Kodexu. V případě, že databáze obsahuje platnou informaci o odmítnutí „v zásadě identické transakce“ jakýmkoli členským státem, je povinností hodnotícího státu žádost o licenci konzultovat se státem, který dříve podobnou transakci zamítl. Pokud konzultace prokáže, že jde o případ „v zásadě identický“, je žádost o licenci zamítnuta. Eventuelní udělení licence i přes potvrzující výsledek případné konzultace členský stát notifikuje ostatním spolu s podrobným vysvětlením svého postupu.

Kodex chování EU při vývozu zbraní byl již v době svého vzniku velmi progresivním nástrojem kontroly exportu vojenského materiálu. Postupným vývojem, naplňováním operativních ustanovení či zpracováváním Uživatelské příručky Kodex významně přispěl ke konvergenci národních kontrolních režimů. **Česká republika společně s dalšími evropskými zeměmi sdílí tento společný funkční a výkonný systém kontroly, který je považován za nejpropracovanější na světě.**

Členské státy deklarovaly již v roce 2005 společnou vůli převést politicky závazný Kodex chování EU do právně závazné Společné pozice EU, což může být krokem v dalším rozvoji společné zahraniční a bezpečnostní politiky. V prosinci 2006 ministři zahraničních

¹⁰⁾ V některých případech, např. u kritérií 3 či 7, bývá problematické územní vymezení platnosti jednotlivých kritérií. MZV sleduje propustnost hranic i ohraničení problematických oblastí v jednotlivých zemích s tím, že logickou jednotkou, na kterou se omezení vztahuje, je ve většině případů stát.

věci EU jednali o přijetí Společné pozice týkající se vývozu vojenského materiálu a technologií. Bohužel se jim nepodařilo dosáhnout dohody z důvodu přetrvávajících rozdílů v pohledu na okolnosti, za kterých by měla Společná pozice vstoupit v platnost. Ani v roce 2007 nedošlo k posunu v této oblasti.

3.2. Uživatelská příručka ke Kodexu chování EU

Důležitým dokumentem, který vzniká v rámci jednání skupiny COARM, je Uživatelská příručka ke Kodexu chování EU. Tento text je od svého prvního vydání v roce 2003 neustále průběžně doplňován. V první polovině roku 2007 za německého předsednictví byl centrem pozornosti členských států, které společně dopracovaly interpretaci kritérií 1, 5 a 6. Text přijatý v prosinci v roce 2007 na 108 stranách obsahuje šest částí a 3 přílohy.

Uživatelská příručka upřesňuje komunikaci mezi členskými státy, odkazuje na osvědčené postupy při vydávání licencí, podrobněji vysvětluje kritéria 1 (*mezinárodní závazky členských států EU*), 2 (*respektování lidských práv v zemi určení*), 3 (*vnitřní situace v zemi jako výsledek existence napětí nebo ozbrojeného konfliktu*), 4 (*zachování regionálního míru, bezpečnosti a stability*), 5 (*národní bezpečnost členských států a území, za které členské státy ve vnějších vztazích zodpovídají, a bezpečnost zemí spřátelených a spojeneckých*), 6 (*chování kupující země vůči mezinárodnímu společenství, zejména vztah k terorismu*), 7 (*riziko, že materiál bude v kupující zemi dodán jinému než deklarovanému uživateli či znovu vyvezen za nežádoucích podmínek*) a 8 (*kompatibilita vývozu s technickou a ekonomickou kapacitou přijímající země*) Kodexu chování EU a definuje způsob, jakým členské státy přispívají do Výroční zprávy EU vzniklé na základě operativního ustanovení 8.

Po prvním projednání a schválení explikace kritéria 8 v roce 2005 byla v roce 2006 během rakouského předsednictví dokončena práce na výkladu kritérií 2 a 7 započatá v roce 2005. Uživatelská příručka byla v druhém pololetí roku 2006 pod finským předsednictvím dále rozšířena o hlubší vysvětlení kritérií 3 a 4. V roce 2007 ambiciózní německé předsednictví dokončilo během šesti měsíců interpretaci zbývajících kritérií 1, 5 a 6.

Nejtěžším úkolem při zpracovávání Uživatelské příručky je nalezení kompromisu mezi vyjádřením zahrnujícím všemožná kritéria a nutností prakticky aplikovat toto detailní rozvinutí na každý případ. Členské státy se v přístupu různí, některé zastávají komplexní vyjádření, jiné preferují stručnější verzi. **Česká republika se nebrání složitějším a komplexnějším formulacím, avšak chápe komplikace spojené s nárůstem hodnocených aspektů.**

3.3. Aktivity směřující k posílení kontrolních mechanismů dalších zemí

Mnohé členské země EU, ale i jiné země s rozvinutými systémy kontroly exportu, se snaží nejrůznějšími způsoby podporovat kontrolní mechanismy dalších zemí. Tyto aktivity mají formu bilaterální či jsou realizovány v rámci mezinárodních organizací.

Portugalské předsednictví ve druhé polovině roku 2007 navrhlo členským státům EU přijetí Společné akce, která by dosud formálně nekoordinované aktivity členských zemí EU

koordinovala a sjednotila. Iniciativa získala širokou podporu, kterou vyjádřily i země, které budou Evropské unii v době plánované Společné akce předsedat, mezi jinými i Česká republika.

V roce 2007 byla Společná akce projednávána na podzimních setkáních skupiny COARM, avšak komplikace technického rázu způsobily, že schválení projektu bylo ponecháno do roku 2008. Předpokládaná doba trvání Společné akce je 24 měsíců a předsednické země ve spolupráci se Sekretariátem Rady EU uspořádají semináře pro země Západního Balkánu, Turecko, Ukrajinu a další země Evropské sousedské politiky.

3.4. Pozice ČR v rámci EU

Česká republika se aktivně zapojuje do systému společných standardů EU pro kontrolu zahraničního obchodu s konvenčními zbraněmi. V roce 2007 informovala ČR v patnácti případech ostatní členské státy předepsaným způsobem o zamítnutých žádostech o licence. Jednalo se o vývozy různého vojenského materiálu do Afghánistánu, Ázerbajdžánu, Gruzie, Thajska, Sýrie, Středoafričské republiky a Uzbekistánu.

Česká republika rovněž ve čtrnácti případech konzultovala s dalšími státy jejich přístup k exportu formou dotazů či odpovědí na notifikované odmítnutí žádostí o licence.

I přes sdílení poměrně detailních informací o licenčních mechanismech a jejich praktické aplikaci, které charakterizuje současnou spolupráci v rámci skupiny COARM, zůstávají však exportní politiky jednotlivých členských států rozdílné, podobně jako se mohou lišit jejich názory na politiku EU k různým částem světa. Toto vše je dáno historickými důvody, tradičními postupy, ale i obchodními příležitostmi a vztahy vzniklými v moderní době.

Také Česká republika má ve srovnání s ostatními členskými státy svá specifika. Jak vyplývá ze srovnání českých vývozů s vývozy dalších zemí, které přispěly do osmé výroční zprávy EU za rok 2006¹¹⁾, existují destinace (mimo území členských zemí EU a NATO), kde ČR v rámci zemí EU představuje objemem uskutečněných vývozů významného exportéra vojenského materiálu¹²⁾. Tyto vývozy je třeba vnímat v kontextu výše zmíněných specifík jednotlivých členských zemí a jsou odrazem obchodních aktivit v daném roce. Nelze je považovat za odraz tendencí v zahraničním obchodu s vojenským materiálem.

Mezi země s nadpolovičním podílem uskutečněného vývozu vojenského materiálu z ČR na celkovém vývozu EU za rok 2006 patřily Mali (100%), Mongolsko (100%), Sýrie (100%)¹³⁾, Jemen (99,1%), Zambie (97,6%), Libye (96,4%), Srí Lanka (89,2%), Vietnam (83,4%), Uruguay (74,2%), Gruzie (67,5%), Nigérie (57,58%) a Ukrajina (55,9%). Významný podíl zaujala ČR na celkovém vývozu v rámci EU také do Ázerbajdžánu (42,1%), Etiopie (36,2%), Bangladéše (19,9%), Kolumbie (14,7%), Tuniska (13,7%), Kazachstánu (13,5%), Thajska (11,6%) a Afghánistánu (11,5%).¹⁴⁾ Co se týká vývozu do členských států

¹¹⁾ Evropské údaje o exportech za rok 2007 nejsou v době přípravy této Zprávy k dispozici.

¹²⁾ Informace o vývozech ze zemí, které nejsou vázány Kodexem EU, tato Zpráva nehodnotí.

¹³⁾ Jednalo se o náhradní díly na dřívě dodanou leteckou techniku (L-39).

¹⁴⁾ Hodnota vývozu materiálu z ČR byla v některých případech velmi malá - viz vývoz do Mali - 3 000 EUR, Mongolska - 34 000 EUR, Zambie - 24 000 EUR.

EU, ČR vyváží procentuálně nejvíce na Slovensko (93,4%). Vývoz z ČR v porovnání vývozu z celé EU do světa činí 0,97%.¹⁵⁾

Bližší informace o charakteru dodaného materiálu v členění dle unijního seznamu lze nalézt v osmé Výroční zprávě EU, která byla publikována v oficiálním věstníku EU pod číslem 2007/C 253/ 01 dne 26. října 2007.

3.4.1. Pozice ČR v Dokumentu Rady EU 2007/ST/16534 - návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady ke zjednodušení podmínek volného pohybu zboží obranného charakteru v rámci Společenství

Gestorem přípravy směrnice v rámci České republiky je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Ve spolupráci se zúčastněnými orgány státní správy, ale i představiteli podnikatelské veřejnosti je ministerstvo plně zapojeno do procesu tvorby směrnice, která je součástí většího balíčku opatření ("defence package"), který obsahuje vedle uvedeného návrhu směrnice i návrh směrnice o zadávání veřejných zakázek v oblasti obranného zboží a sdělení Komise „Strategie pro silnější a konkurenceschopnější evropský obranný průmysl“.

Cílem směrnice bude zjednodušení pohybu zboží určeného k obraně a v delším časovém horizontu má přispět k vytvoření Evropského zbrojního trhu (EDEM) a k rozvoji silnější Evropské obranné technologické a průmyslové základny (EDTIB). Nová úprava má přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti evropského obranného průmyslu a zvýšení bezpečnosti dodávek.

Rámec je definován pomocí Společného vojenského seznamu (Common Military List – CML), který je součástí Kodexu chování EU o exportu zbraní (což je velmi vhodné oproti variantě vytváření dalšího seznamu vojenského materiálu).

4. Mezinárodní spolupráce

Kontrola obchodování či obecně transferů vojenského materiálu je věnována velká pozornost rovněž v celosvětovém měřítku. Tato oblast se proto dostává do popředí mezinárodní spolupráce mezi státy a je předmětem jednání na fórech řady mezinárodních organizací. V celosvětovém měřítku objem obchodu se zbraněmi narůstá. Největší problém však nepředstavují legální vývozy státním subjektům, ale zbraně prodávané nelegálně nestátním polovojenským subjektům, teroristickým skupinám apod. Ty vedou k celkové destabilizaci bezpečnostní situace v některých oblastech – např. v subsaharské Africe.

¹⁵⁾ ČR obsadila - co se týká dokončených transakcí v roce 2006 - celkově 9. příčku mezi všemi členskými státy EU. Mezi členskými státy EU, které vstoupily do EU po roce 2004 je vývoz zbraní z ČR nejvyšší.

4. 1. Organizace spojených národů

4. 1. 1. Akční program OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi¹⁶⁾ ve všech jeho aspektech

Česká republika i nadále podporuje snahu mezinárodního společenství zamezit nezákonnému obchodování s ručními a lehkými zbraněmi a jejich nekontrolovanému šíření a hromadění. Také v roce 2007 byl důležitým rámcem aktivit OSN v oblasti kontroly ručních a lehkých zbraní (dále jen RLZ) *Akční program k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech* (dále jen Akční program OSN). Akční program OSN byl schválen v roce 2001. Stanovil cíle mezinárodního společenství v dané oblasti do roku 2006. Předností Akčního plánu OSN je to, že definuje konkrétní závazky a mechanismy pro zlepšení kontroly RLZ, které mají být uvedeny v život. Tato opatření lze rozdělit podle toho, na jaké úrovni mají být přijata. Jde o úroveň národní, regionální a globální.

Na *národní* úrovni se jedná mj. o přijetí a plnění legislativních norem týkajících se:

1. kontroly výroby, vývozu a dovozu RLZ,
2. evidence a sledování pohybu RLZ,
3. ničení nadpočetných RLZ.

Opatření na *regionální* úrovni jsou dobrovolná a jsou zaměřena na zvýšení vzájemné transparency. Mohou též zahrnovat regionálně závazná moratoria na výrobu, dovoz a vývoz RLZ s cílem zabránit jejich nežádoucímu hromadění v daném regionu či oblasti.

Na *globální* úrovni jde především o spolupráci v boji proti nezákonnému obchodování.

Opatření tvoří součást úsilí mezinárodního společenství zaměřeného na předcházení konfliktům, ve kterých jsou RLZ zneužívány, a na řešení těchto konfliktů. Mezi tato opatření v první řadě patří demobilizační, demilitarizační, odzbrojovací a rekonsolidační projekty pro bojovníky, kteří byli zapojeni do konfliktu. Klíčovým prvkem je samozřejmě likvidace RLZ v těchto postižených oblastech.

Valné shromáždění OSN přijalo v souvislosti s uvedenou problematikou rezoluci č. 61/66 „Nezákonný obchod s RLZ ve všech aspektech“ a rezoluci č. 61/71 „Pomoc státům při potlačování nezákonného obchodu s RLZ a při sběru RLZ“.

V rámci implementace Akčního programu OSN i v roce 2007 ČR věnovala pozornost opatřením na národní úrovni. Jedná se zejména o posilování právní úpravy regulace držení, nošení a evidence RLZ; kontroly výroby, vývozu, dovozu, převozu a převodu RLZ k prevenci ilegální činnosti, včetně právních postihů; označování zbraní při výrobě a dovozu; uchovávání záznamů; likvidaci nadpočetných RLZ. Na úrovni regionální a globální se ČR připojila k iniciativám EU (společné akce, Kodex chování EU při vývozu zbraní) a podporuje aktivity směřující k omezení převodů RLZ především nestátním subjektům.

¹⁶⁾ Ruční zbraně jsou dle pracovní definice OSN zbraně určené pro osobní použití, obsluhované zpravidla jednou osobou (např. samopaly, lehké kulometry), lehké zbraně jsou potom obsluhovány skupinou osob a přepravovány lehkou technikou, jedná se např. o minomety nižších ráží či některé typy přenosných kanonů.

Součástí naplňování opatření Akčního programu OSN bylo i přijetí „**Mezinárodního nástroje umožňujícího státům včas a spolehlivě zjišťovat a sledovat nezákonné ruční a lehké zbraně**“. V rámci implementace tohoto politicky závazného mezinárodního dokumentu předložila ČR generálnímu tajemníkovi OSN v roce 2007 první zprávu týkající se národního systému označování RLZ. ČR dále přispěla částkou 110 000 USD na konání semináře k označování RLZ, který se uskutečnil v prosinci 2007 v keňském Nairobi. Do programu se aktivně zapojil i Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, který prezentoval technické aspekty a zkušenosti ČR s označováním RLZ.

4. 1. 2. Smlouva o obchodu se zbraněmi (Arms Trade Treaty)

Projekt celosvětově platné právně závazné smlouvy, která by regulovala obchod s konvenčními zbraněmi, lze datovat přibližně do roku 2003, kdy koalice nevládních organizací zahájila kampaň s názvem Arms Trade Treaty (ATT). Cílem této kampaně bylo nastartovat diskusi na mezinárodních fórech a přesvědčit vlády co největšího počtu zemí o nezbytnosti takového nástroje pro kontrolu mezinárodního obchodu s vojenským materiálem. Hlavní principy, které by tato smlouva měla zahrnovat, jsou: zodpovědnost jednotlivých zemí; omezení transferů zbraní v případech, kdy by mohly být zneužity k porušování mezinárodního práva a podpoře organizovaného zločinu a korupce, způsobit ohrožení regionální bezpečnosti, stability a udržitelného rozvoje nebo porušení mezinárodních, regionálních nebo národních závazků; transparentnost; komplexnost kontroly.

Česká republika podporuje tuto iniciativu a snaží se napomáhat jejímu prosazování na bilaterální i multilaterální úrovni. V říjnu roku 2005 se na zasedání Rady pro všeobecné záležitosti v Lucembursku k myšlence ATT přihlásila i Evropská unie jako celek.

6. prosince 2006 byla na 61. Valném shromáždění OSN souhlasným vyjádřením 153 vlád schválena rezoluce č. 61/89 – „Towards an arms trade treaty – Ke smlouvě o obchodu se zbraněmi: zavedení společných mezinárodních norem pro dovozy, vývozy a přesuny konvenčních zbraní“.

V souvislosti s touto iniciativou směřující k přípravě mezinárodní smlouvy, která by regulovala obchod s konvenčními zbraněmi v rámci koordinovaného postupu členských zemí EU a plnění rezoluce č. 61/89 Valného shromáždění OSN, předložila ČR generálnímu tajemníkovi OSN národní zprávu podporující záměr v rámci OSN zahájit proces vedoucí ke sjednání ATT. Souhrn národních zpráv publikoval Generální tajemník OSN v průběhu zasedání 1. výboru 62. Valného shromáždění OSN na podzim roku 2007.

V průběhu roku 2008 se uskuteční tři zasedání Skupiny vládních expertů (GGE - Group of Government Experts). Skupina by měla rozpracovat otázku dosažitelnosti, obsahu a parametrů případné budoucí (právně) závazné dohody stanovující mezinárodní standardy pro dovoz, vývoz a tranzity konvenčních zbraní. Zpráva, kterou tato GGE vypracuje, by měla být Generálním tajemníkem OSN předložena a projednána v 1. výboru na 63. Valném shromáždění OSN, tj. na podzim roku 2008. O dalším postupu pak bude rozhodnuto příslušnou rezolucí, nicméně již nyní je zřejmé, že z důvodů zajištění nezbytných finančních zdrojů pro organizační zajištění dalšího procesu nelze výrazný posun v negociaci a přípravě

úmluvy očekávat do počátku roku 2010. Ve dvacetiosmičlenné skupině vládních expertů je EU zastoupena sedmi zástupci (FI, FR, DE, RO, IT, UK, ES).

Dle názoru České republiky by Arms Trade Treaty měla právně závazným způsobem upravovat obchod s veškerými konvenčními zbraněmi a příslušnou municí. Aby se smlouva stala základem pro důvěryhodný funkční systém kontroly zbraní, měla by dle názoru ČR upravovat veškeré typy mezinárodních transakcí jako import, export, reexport, transit a překládku (tj. transfery), ale i zprostředkování. Přijetím mezinárodně závazného právního nástroje bude možné zajistit, že se z ATT stane silný nástroj zaručující legalitu a transparentnost mezinárodního obchodu se zbraněmi.

4. 2. Mezinárodní kontrolní režimy

Česká republika je podobně jako ostatní průmyslově vyspělé státy aktivním účastníkem všech významných a pro ČR aplikovatelných mezinárodních kontrolních režimů zabývajících se zahraničním obchodem s vojenským materiálem, technologiemi a zbožím dvojího použití.

Bezpečnostní rizika, která se ČR takto snaží eliminovat na globální úrovni, vyplývají zejména z možného šíření zbraní hromadného šíření a zboží dvojího použití, z nadměrného hromadění konvenčních zbraní v jednotlivých zemích či regionech a ze zneužití zbraní pro teroristické účely.

Podle zaměření rozlišujeme **tyto** mezinárodní kontrolní režimy na:

- *Zanggerův výbor a Skupinu jaderných dodavatelů*¹⁷⁾ v oblasti nešíření jaderných zbraní,
- *Australskou skupinu* v oblasti nešíření chemických a biologických zbraní,
- *Kontrolní režim raketových technologií* v oblasti raketových nosičů zbraní hromadného ničení¹⁸⁾,
- *Wassenaarské ujednání* v oblasti konvenčních zbraní a zboží a technologií dvojího užití.

Činnost většiny mezinárodních kontrolních režimů sice není odvozena od mezinárodních smluv (výjimkou je Zanggerův výbor, jehož role se odvozuje od *Smlouvy o nešíření jaderných zbraní*), je však zaměřena na důsledné plnění závazků účastnických zemí vyplývajících z právně závazných mezinárodních smluv OSN týkajících se zákazu a/nebo nešíření zbraní hromadného ničení¹⁹⁾. V tomto smyslu mezinárodní kontrolní režimy efektivně doplňují a posilují systém těchto instrumentů OSN. Smlouva o obchodu se zbraněmi, jejíž příprava probíhá na půdě OSN, může tuto situaci ještě nadále vylepšit²⁰⁾.

¹⁷⁾ Nuclear Suppliers Group (NSG)

¹⁸⁾ Missile Technology Control Regime (MTCR). Související Haagský kodex nešíření balistických raket (The Hague Code of Conduct, angl. zkr. HCOC) je politický dokument, který byl přijatý v roce 2002, definující opatření na budování důvěry v této oblasti.

¹⁹⁾ Významná je v tomto směru rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů č. 1540 (2004) k nešíření zbraní hromadného ničení (ZHN).

²⁰⁾ Viz předchozí část Zprávy.

V České republice je zákonem č. 38/1994 Sb. zakázán obchod se zbraněmi jadernými, chemickými a biologickými stejně jako s nosiči schopnými nést takové zbraně²¹⁾. Aktivita ČR ve výše uvedených mezinárodních kontrolních režimech, s výjimkou Wassenaarského ujednání, tak nemá přímý dopad na český zahraniční obchod s vojenským materiálem a zůstává většinou v rovině diplomacie a prevence²²⁾.

Proliferace zbraní hromadného ničení není jediným problémem spjatým s vojenským materiálem. Ruční a lehké zbraně zabíjejí ve světě nepříjemně velké množství civilistů a světová komunita začíná být i k této problematice stále vnímavější. Nebezpečí, jaké představují převody ručních a lehkých zbraní nestátním subjektům, ilustrují příklady zneužití přenosných protiletadlových raketových kompletů proti civilní letecké dopravě.

I v oblasti kontroly ručních a lehkých zbraní je Česká republika věrna svému postavení, aktivně působí ve stávajících kontrolních režimech a zasazuje se za globální prosazení přísnějších kontrol podobných těm, kterými je sama vázána.

Ve světových kontrolních režimech existují orgány zaměřené na specifický druh zbraní, nejčastěji na zbraně hromadného ničení, jak bylo řečeno výše. Jedinou obdobnou iniciativou na globální úrovni, orientovanou pouze na ruční a lehké zbraně, avšak omezenou pouze na nelegální obchody s nimi, je již zmíněný „Akční program OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech“. Alternativou k vytváření dalších speciálních režimů pro ruční a lehké zbraně je zvýšení důrazu, který je kladen na tento typ materiálu v širěji zaměřených kontrolních režimech, ať již na regionální²³⁾ nebo globální úrovni²⁴⁾.

Následující text Zprávy pojednává pouze o té části mezinárodních kontrolních režimů, které mají reálný dopad na kontrolu exportu vojenského materiálu a ručních zbraní pro civilní použití v České republice (Wassenaarské ujednání). Informace o boji proti šíření zbraní hromadného ničení byly ve Zprávě vědomě zatlačeny do pozadí. Zpráva rovněž nehovoří detailně o plnění závazků vyplývajících ze Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách, neboť tato problematika spadá spíše do oblasti bezpečnostní politiky a kontroly obchodu s vojenským materiálem se dotýká pouze okrajově.

Wassenaarské ujednání - WA (*The Wassenaar Arrangement on Export Controls for Conventional Arms and Dual-Use Goods and Technologies*)

Wassenaarské ujednání (WA) o kontrole vývozu konvenčních zbraní a zboží a technologií dvojího použití bylo založeno v roce 1995 jako uskupení zemí zaměřující svou pozornost na široké spektrum konvenčních zbraní a položek dvojího použití, tj. položek určených především pro použití v průmyslové oblasti, ale využitelných i k výrobě konvenčních zbraní.

²¹⁾ „Předmětem obchodu s vojenským materiálem nesmí být zbraně hromadného ničení, kterými se rozumí jaderné, chemické a biologické zbraně.“ – cit. § 4 zákona č. 38/1994 Sb.

²²⁾ V oblasti chemických zbraní nelze vyloučit dopad mezinárodních kontrolních režimů na český zahraniční obchod. Problematiku šíření zbraní hromadného ničení spatřuje MPO bližší spíše problematice zboží dvojího použití než vojenského materiálu.

²³⁾ Příkladem regionální spolupráce při kontrole převodů zbraní jsou mimo již zmiňovaného Kodexu chování EU při vývozu zbraní také Nairobský protokol či podobné iniciativy v rámci MERCOSUR, OBSE nebo CARICOM.

²⁴⁾ Mimo Wassenaarského ujednání je to hlavně připravovaná Smlouva o obchodu se zbraněmi.

Podstatou činnosti WA je výměna informací jednak o obecných aspektech mezinárodního obchodu se strategickým zbožím, mezi něž patří globální trendy obchodu se zbraněmi, bezpečnostní situace v určitých regionech, podezřelé nákupní aktivity určitého státu, podezřelé projekty či firmy v určité zemi apod., a dále specifická výměna informací o konkrétních převodech vyjmenovaných položek či zamítnutých licencích vůči nečlenským zemím.

V roce 2007 plenární zasedání WA odsouhlasilo změny v seznamu kontrolovaného zboží, schválilo dodatky k „Prvkům kontroly přenosných protiletadlových raketových kompletů“, přijalo „Pravidla nejlepší praxe k předcházení destabilizujícím přesunům ručních a lehkých zbraní leteckou přepravou“. Dále schválilo „Prohlášení o porozumění týkající se kontroly konečného užití položek dvojího užití“ a pokračování v kontaktech se státy neúčastnicemi se činnosti WA. Návrh „Pravidel nejlepší praxe při kontrole následných přesunů (reexportu) konvenčních zbraní specifikovaných v příloze 3 Počátečních prvků WA“ nebyl v roce 2007 schválen a bude předmětem jednání v roce 2008.

5. Kontrola obchodu s ručními zbraněmi pro civilní použití

Palné zbraně, které nemají vojenský charakter, jsou dle českého právního řádu zbraně určené pro sportovní účely, hobby, lov či sebeobranu²⁵⁾. Zahraniční obchod s civilními zbraněmi a municí upravuje v České republice zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů. Nařízení vlády č. 203/2005, příloha zákona č. 228/2005 Sb., uvádí seznam výrobků, kterých se tato úprava týká. Jedná se prakticky pouze o revolvery, pistole a některé typy pušek včetně odpovídajícího střeliva. Výrobní struktura předních českých výrobců ukazuje, že velká část jejich produkce a vývoz spadá právě do tohoto systému kontroly obchodu.

Na rozdíl od dvoustupňového systému kontroly zahraničního obchodu s vojenským materiálem je kontrola obchodu s těmito zbraněmi jednostupňová. **Ministerstvo průmyslu a obchodu** rozhoduje o povolení na základě písemně podané žádosti fyzické nebo právnické osoby, ve které jsou uvedeny mimo jiné cílová destinace, odběratel či počet dodávaných kusů. Pro udělení povolení si ministerstvo může vyžádat od žadatele a dotčených státních orgánů též poskytnutí dalších údajů nebo dokladů potřebných pro posouzení žádosti. Povolení není uděleno pokud nejsou splněny formální náležitosti, pokud to vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky nebo pokud žadateli bylo v minulosti povolení odejmuto. Odejmutí povolení je dle zákona možné, pokud žadatel nedodržel podmínky stanovené v povolení, pokud uvedl do žádosti nepravdivé údaje či pokud odejmutí vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky.

Ve srovnání s kontrolou obchodu s vojenským materiálem je při posuzování žádostí o povolení vývozu ručních zbraní pro civilní použití role Ministerstva zahraničních věcí odlišná. Posuzování ze zahraničně politického hlediska zákon neumožňuje, ČR je však vázána Kodexem chování EU i dalšími dokumenty mezinárodně právní povahy respektovat embarga

²⁵⁾ Zákon číslo 119/2002 Sb. rozděluje zbraně a střelivo do různých kategorií. Vojenské zbraně jsou řazeny mezi zbraně kategorie „A“, které je zakázáno nabývat do vlastnictví, držet nebo nosit. Policie ČR může udělit výjimku z tohoto zákazu držitel zbrojního pasu nebo zbrojní licence, za splnění podmínek stanovených v citovaném zákoně.

také v této oblasti. V praxi proto MZV poskytuje k žádostem o vývozní povolení Licenční správě Ministerstva průmyslu a obchodu pouze souhrnnou informaci o skutečnostech, které je třeba vzít v úvahu před rozhodnutím o jeho udělení či neudělení. V roce 2007 poskytlo MZV informace k 226 žádostem o udělení povolení k vývozu, což představovalo pokles o 31,7% ve srovnání s rokem 2006 (331 žádostí).

6. Mezinárodní zbrojní embarga

Česká republika respektuje veškerá embarga vyhlášená OSN, EU a Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (přestože opatření vydaná OBSE jsou nemandatorní). Zároveň se aktivně podílí na jejich formulaci a aktualizaci v rámci všech výše zmíněných mezinárodních organizací.

Výčet mezinárodně částečně či úplně embargovaných zemí se průběžně během roku mění, stejně jako rozsah jednotlivých embarg, a to v návaznosti na relevantní rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN (rezoluce RB OSN), Rady EU (Společný postoj, dále jen SP), event. dalších subjektů.

V roce 2007 bylo nově uvaleno embargo na **Írán**. Již v roce 2006 vydala RB OSN rezoluci (1737/2006), zakazující vývoz zboží a služeb souvisejících s íránským jaderným programem. Radu bezpečnosti následovala v únoru 2007 ve stejném duchu Rada EU (SP 2007/140/CFSP), ani toto opatření se však nevztahovalo na vývoz konvenčních zbraní do této země. Teprve rezoluce RB OSN 1747/2007 vyzvala členské státy ke zdrženlivosti ve vývozech těžkých zbraní. Rezoluci pak implementovala v březnu 2007 Rada EU prostřednictvím SP 2007/246/CFSP, který šel ještě dále a zakázal členským státům do Íránu vyvážet zbraně jakéhokoliv druhu, a to bez jakéhokoliv časového omezení.

V případě některých dalších embarg naopak došlo k jejich částečnému uvolnění. RB OSN v roce 2007 dvakrát prodloužila platnost embarga na **Konžskou demokratickou republiku** rezolucemi 1768/2007 a 1771/2007. Druhá zmíněná rezoluce zároveň obsahuje zmírnění podmínek pro technický výcvik a asistenci vládním armádním a policejním jednotkám. Zmírnění ve stejném znění, obsahující zároveň prodloužení platnosti embarga do 15. 2. 2008, schválila rovněž Rada EU v SP 2007/654/CFSP.

Také vývozní režim do **Rwandy** byl zmírněn, a to rezolucí RB OSN 1749/2007, která zrušila povinnost notifikace vývozů. Embargo na dodávky zbraní nestátním subjektům však zůstává i nadále v platnosti.

K dílčímu uvolnění došlo též v případě embarga na **Somálsko**. RB OSN v rezolucích 1725/2006, 1744/2007 a 1772/2007 připustila za určitých podmínek vývoz zbraní pro potřeby mise Africké Unie či za účelem podpory rozvoje bezpečnostních složek. Rada EU podmínky z prvních dvou zmíněných rezolucí přejala prostřednictvím SP 2007/94/CFSP, resp. SP 2007/391/CFSP.

V rámci prodloužení platnosti embarga na **Libérii** (na dalších 12 měsíců) zavedla RB OSN rezolucí 1792/2007 notifikační povinnost pro některé vývozy zbraní, povolené na

základě výjimek z embarga. Odpovídající SP Rady EU (2008/109/CFSP) byl přijatý až počátkem roku 2008, na rozdíl od rezoluce však neobsahuje časové omezení platnosti.

Další čtyři embarga byla pouze prodloužena. Jednalo se o restriktce vůči **Myanmaru** (SP 2007/248/CFSP, platnost prodloužena do 30. 4. 2008), **Pobřeží Slonoviny** (SP 2007/92/CFSP a 2007/761/CFSP, platnost prodloužena do 31. 10. 2008 v návaznosti na příslušné rezoluce RB OSN 1727/2006, resp. 1782/2007), **Uzbekistánu** (SP 2007/734/CFSP konsolidoval dřívější dokumenty a prodloužil platnost embarga do 13. 5. 2008) a **Zimbabwe** (SP 2007/120/SFSP, platnost prodloužena do 20. 2. 2008).

Ostatní embarga platná či zavedená v roce 2006 zůstala v platnosti i v roce 2007. To platí také pro zvláštní kontrolní režim uplatňovaný vůči členským zemím společenství ECOWAS (jedná se o region západní Afriky), který se týká ručních a lehkých zbraní, resp. dalšího vybraného vojenského materiálu.

7. Přílohy

Příloha č. 1

Seznam vojenského materiálu

Příloha č. 2

Udělené a využité licence pro vývoz (prodej) vojenského materiálu v roce 2007

Příloha č. 3

Podíl položek Seznamu vojenského materiálu na využití vývozních licencí v roce 2007

Příloha č. 4

Země užití vojenského materiálu prodaného zahraničním osobám v roce 2007 a podíl v %

Příloha č. 5

Realizace licencí k vývozu (prodeji) vojenského materiálu v letech 2003 – 2007 podle země konečného užití

Příloha č. 6

Realizace vývozu vojenského materiálu (prodej zahraničním osobám v letech 1994 – 2007)

Příloha č. 7

Vývoz/prodej některého vojenského materiálu zahraničním osobám v roce 2007

Příloha č. 8

Realizace dovozu vojenského materiálu (nákup od zahraničních osob v letech 1994 – 2007)

Příloha č. 9

Podíl položek Seznamu vojenského materiálu na využití dovozních licencí v roce 2007

Příloha č. 10

Dovoz/nákup některého vojenského materiálu od zahraničních osob v roce 2007

Příloha č. 11

Povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem v roce 2007

Příloha č. 12

Přehled restriktivních opatření v oblasti kontroly vývozu konvenčního vojenského materiálu platných v roce 2007

**Položky českého Seznamu vojenského materiálu (SVM)
a společného seznamu vojenského materiálu Evropské unie (ML)**

SVM

→

ML

SVM 1	Zbraně a jejich speciálně konstruované součásti	ML 1
SVM 2	Velkorážová výzbroj nebo zbraně a vrhače a jejich speciálně konstruované součásti	ML 2
SVM 3	Střelivo a jeho speciálně konstruované součásti	ML 3
SVM 4	Bomby, torpéda, rakety a střely a jejich speciálně konstruované součásti	ML 4
SVM 5	Systémy a podsystémy řízení palby a jejich speciálně konstruované součásti	ML 5
SVM 6	Vozidla	ML 6
SVM 7	Toxikologické prostředky	ML 7
SVM 8	Vojenské výbušniny a paliva	ML 8
SVM 9	Válečná plavidla	ML 9
SVM 10	Letadla a vrtulníky	ML 10
SVM 11	Elektronická zařízení speciálně konstruovaná pro vojenské použití	ML 11
SVM 12	Fotografická a elektrooptická zobrazovací zařízení	ML 15
SVM 13	Speciální pancéřové materiály	ML 13
SVM 14	Speciální zařízení pro vojenský výcvik	ML 14
SVM 15	Vojenská infračervená zařízení, tepelně zobrazující a obraz zesilující zařízení	ML 15
SVM 16	Výkovky, odlitky a polotovary	ML 16
SVM 17	Různé materiály	ML 17
SVM 18	Výrobní zařízení	ML 18
	Technologie	ML 22
SVM 19	Kryogenní a "supravodivá" zařízení	ML 20
SVM 20	Elektricky spouštěné uzávěry fotochromického nebo elektrooptického typu	ML 15
SVM 21	Systémy zbraní směřované energie	ML 19
SVM 22	Programové vybavení	ML 21
SVM 23	Systémy zbraní s kinetickou energií	ML 12
SVM 24	Služby	ML 22

Udělené a využité licence pro vývoz (prodej) vojenského materiálu v roce 2007

	UDĚLENÉ LICENCE			VYUŽITÍ LICENCÍ	
	POČET LICENCÍ	HLAVNÍ POLOŽKY VOJENSKÉHO MATERIÁLU (SVM)	ORIENTAČNÍ HODNOTA tis. Eur	HLAVNÍ POLOŽKY VOJENSKÉHO MATERIÁLU (SVM)	ORIENTAČNÍ HODNOTA tis. Eur
Severní Afrika	15	10,6,24	11 972	24,6,10,1	8 107
Alžírsko	11	10,6,24	9 309	10,24,1	2 874
Libye	1	6	1 919	6,24	2 155
Tunisko	3	10,24	743	24,10	3 077
Sub-Saharská Afrika	32	24,11,10,6,14,3,1,4	162 437	14,6,24,10,1,3,2	11 199
Etiopie	15	14,6,24,10,4	6 372	14,6,24,10,2	7 331
Ghana	1	24	64	24	63
Kapverdy	1	3	2	3	2
Madagaskar	2	1,3	27	1,3	37
Nigérie	10	24,11,10,6	153 803	24,10	1 735
Rovnická Guinea	3	6,3	2 168	6,3	2 029
Severní Afrika	83	10,1,24,3,6,14,2,16,4,15,11,8,7	13 049	10,3,1,6,24,14,8,2,15,16,4,11,7	10 651
Kanada	13	1,3,8,7	581	1,3,8,7	437
Spojené státy Americké	70	10,1,24,6,3,14,2,16,4,15,11	12 467	10,3,6,1,24,14,8,2,15,16,4,11	10 213
Střední Amerika a Karibská oblast	7	1,6,24	2 072	1,3,6	984
Haiti	2	6,24	245	6	186
Mexiko	5	1	1 827	1	533
Panama	0		0	3	265
Jižní Amerika	16	8,1,3,17,7	1 281	1,3,8,7,24	377
Brazílie	4	8,17,1	90	8,1	64
Chile	5	3,7,1	162	3,7,1	62
Kolumbie	7	8,1	1 028	1,24,8	250
Severovýchodní Asie	5	17,3,1,7	57	4,1,7	96
Čína	1	17	39		0
Japonsko	1	7	2	4,7	92
Korejská republika	1	3	10		0
Mongolsko	1	1	4	1	4

Tchaj-wan	1		0		0
Jihovýchodní Asie	98	11,1,24,3,10,2,8,18,6	31 760	1,3,24,10,2,11,8,6,7	5 620
Filipíny	2	1,3	87	1,3	69
Indonésie	7	2,1,6,24	498	2,1,6,24	418
Malajsie	9	11,3,24,18,10	19 043	3,10	470
Singapur	3	11	12	11,7	15
Thajsko	70	1,24,3,10,8	11 494	1,24,3,10,8	4 275
Vietnam	7	11,10	623	10,11,24	372
Jižní Asie	66	6,24,18,10,1,3,4,13,5,7	72 820	6,11,10,1,2,24,5,3,7	49 587
Afghanistan	5	24,1,4	29 299	1,2,24	920
Bangladéš	7	10	314	10,3	317
Indie	32	6,18,5	38 226	6,5	35 631
Pákistán	9	10,24,6,13,7	4 346	11,10,6,7,24	12 695
Srí Lanka	13	3,6,24	633	24	23
Evropská unie	475	11,6,24,3,10,1,17,13,8,14,5,4,22,15,18,7,2	121 217	6,24,11,3,10,1,13,8,5,22,4,15,14,18,7,17,16	52 110
Belgie	7	8,1,3	646	8,1	528
Bulharsko	11	8,4,3,1,10,19	218	8,4,1,10,16,3	184
Estonsko	7	24,10,1,3,7	3 786	24,11,10,1,3,7	4 231
Finsko	2	1	24	1	19
Francie	16	24,18,8,15,1,3	818	10,24,18,8,15,1,3	366
Itálie	4	24	2 942	24	225
Litva	18	3,11,13,10,7,1	6 308	3,11,13,10,7,1	2 554
Lotyšsko	3	6,3,24	2 495	6,3,24	2 485
Lucembursko	5	6,1	176	6,1	174
Maďarsko	10	15,24,10,17,7	989	15,24,10,13,11,7,1	1 002
Malta	6	1,3	37	1,3	26
Nizozemí	9	3,18,8,7,1	460	18,7,8,4	232
Polsko	52	6,3,24,11,4,8,10,7	5 403	6,11,3,4,24,8,17,10,7	3 352
Rakousko	28	11,24,6,17,14,3,15,7,8	26 948	24,3,11,6,8,7	7 588
Rumunsko	9	10,24,8,17	614	10,24,8,17	556
Řecko	4	3,8,24,7	352	3,8,24,7	342
Slovensko	157	6,11,10,24,1,13,3,5,8,4,18,7	51 661	6,11,1,10,13,24,3,5,8,4,18,7,16	20 742
Slovinsko	2	6,8	19	6,8	18
Spolková republika Německo	90	11,24,22,10,14,6,7,4,3,2,8	16 063	11,24,22,14,10,6,8,3,7	6 769
Španělsko	10	10,3	738	3,10	295
Švédsko	6	10,18	197	10	160

Velká Británie	19	6,1,24,4,8,10	312
Další evropské země	77	6,3,4,10,15,1,11,24,2,5,8,17,14,16,7	45 827
Ázerbajdžán	2	10	615
Gruzie	18	3,6,4,15,1,10,2,5	26 760
Chorvatsko	2	3,8	304
Makedonie	1	3	208
Moldávie	3	1	87
Norsko	8	3,7	555
Ruská federace	13	6,10,5,24,1	13 763
Švýcarsko	13	10,1,14,3,6,2	135
Turecko	0		0
Ukrajina	17	11,6,10,24	3 380
Blízký východ	65	6,13,3,1,14,10,7,4,24,18,5,17,11	14 495
Egypt	25	6,3,14,1,10,4,7,24,5	6 157
Irák	3	1,3	721
Izrael	12	6,14,18,10,24,17,3	2 820
Jemen	1		0
Jordánsko	9	6,3,11,1	975
Saudská Arábie	4	13,7	3 168
Spojené arabské emiráty	10	6,1	652
Sýrie	1		0
Austrálie a Oceánie	2	10,1	65
Nový Zéland	2	10,1	65
Celkem	941	24,6,11,10,3,1,14,4,13,18,15,17,8,5,22,2,7,16	477 041

6,24,1,4,8,10	254
6,3,10,15,24,11,2,5,8,1,4,17,14,16,7	22 839
10	470
3,6,15,2,5,4	13 244
3,24,11,8	593
0	0
1	43
3,7	544
6,10,5,3,1	6 936
10,24,3,1,14,2	248
17	29
11,10,24	732
6,13,3,14,1,18,10,7,5,17,24,11	13 040
3,6,14,1,18,10,7,5	4 443
1,3	680
6,14,18,17,24,3	2 442
6	1 853
6,3,11,1	553
13,7	2 578
6,1	488
	0
10,8,1	106
10,8,1	106
6,3,24,11,10,1,14,15,13,8,5,4,2,18,22,7,17,16	174 724

Podíl položek Seznamu vojenského materiálu na využití vývozních licencí v roce 2007

země	podíl na celkovém objemu využití v procentech	SVM - podíl v procentech			
Indie	20,39	SVM 6 – 100			
Slovensko	11,87	SVM 6 – 51	SVM 11 – 10	SVM 1 – 9	SVM 10 – 8
Gruzie	7,58	SVM 3 – 42	SVM 6 – 30	SVM 15 – 23	
Pákistán	7,27	SVM 11 – 70	SVM 10 – 30		
USA	5,85	SVM 10 – 37	SVM 3 – 23	SVM 1 – 14	SVM 6 – 14
Rakousko	4,34	SVM 24 – 45	SVM 3 – 31	SVM 11 – 14	SVM 6 – 10
Etiopie	4,20	SVM 14 – 93			
Ruská federace	3,97	SVM 6 – 67	SVM 10 – 33		
Německo	3,87	SVM 11 – 50	SVM 24 – 22	SVM 22 – 10	SVM 14 – 8
Egypt	2,54	SVM 3 – 35	SVM 6 – 33	SVM 14 – 13	SVM 1 – 9
Thajsko	2,45	SVM 1 – 74	SVM 24 – 12	SVM 3 – 6	SVM 10 – 5
Estonsko	2,42	SVM 24 – 88	SVM 11 – 11		
Polsko	1,92	SVM 6 – 51	SVM 11 – 15	SVM 4 – 10	SVM 3 – 10
Tunisko	1,76	SVM 24 – 96			
Alžírsko	1,64	SVM 10 – 60	SVM 24 – 32	SVM 1 – 8	
Saudská Arábie	1,48	SVM 13 – 99			
Litva	1,46	SVM 3 – 77	SVM 11 – 9	SVM 13 – 7	SVM 10 – 5
Lotyšsko	1,42	SVM 6 – 78	SVM 3 – 22		
Izrael	1,40	SVM 6 – 83	SVM 14 – 13		
Libye	1,23	SVM 6 – 92	SVM 24 – 8		
Rovníková Guinea	1,16	SVM 6 – 100			
Jemen	1,06	SVM 6 – 100			
Nigérie	0,99	SVM 24 – 96			
Maďarsko	0,57	SVM 15 – 63	SVM 24 – 17	SVM 10 – 14	
Afghanistan	0,53	SVM 1 – 71	SVM 2 – 24	SVM 24 – 5	
Ukrajina	0,42	SVM 11 – 40	SVM 10 – 39	SVM 24 – 20	
Irák	0,39	SVM 1 – 58	SVM 3 – 42		
Chorvatsko	0,34	SVM 3 – 47	SVM 24 – 25	SVM 11 – 24	
Jordánsko	0,32	SVM 6 – 50	SVM 3 – 47		
Rumunsko	0,32	SVM 10 – 57	SVM 24 – 31	SVM 8 – 7	SVM 17 – 5
Mexiko	0,31	SVM 1 – 100			
Norsko	0,31	SVM 3 – 100			
Belgie	0,30	SVM 8 – 93	SVM 1 – 7		
Spojené arabské emiráty	0,28	SVM 6 – 98			
Ázerbajdžán	0,27	SVM 10 – 100			
Malajsie	0,27	SVM 3 – 96			
Kanada	0,25	SVM 1 – 50	SVM 3 – 49		
Indonésie	0,24	SVM 2 – 52	SVM 1 – 23	SVM 6 – 19	SVM 24 – 6
Francie	0,21	SVM 10 – 38	SVM 24 – 25	SVM 18 – 12	SVM 8 – 10
Vietnam	0,21	SVM 10 – 59	SVM 11 – 40		
Řecko	0,20	SVM 3 – 81	SVM 8 – 19		
Bangladéš	0,18	SVM 10 – 93	SVM 3 – 7		
Španělsko	0,17	SVM 3 – 75	SVM 10 – 25		
Panama	0,15	SVM 3 – 100			
Velká Británie	0,15	SVM 6 – 46	SVM 24 – 18	SVM 1 – 18	SVM 4 – 10

Kolumbie	0,14	SVM 1 – 100			
Švýcarsko	0,14	SVM 10 – 75	SVM 24 – 10	SVM 3 – 6	
Itálie	0,13	SVM 24 – 100			
Nizozemí	0,13	SVM 18 – 75	SVM 7 – 13	SVM 8 – 6	SVM 4 – 5
Bulharsko	0,11	SVM 8 – 57	SVM 4 – 20	SVM 1 – 13	
Haiti	0,11	SVM 6 – 100			
Lucembursko	0,10	SVM 6 – 93	SVM 1 – 7		
Švédsko	0,09	SVM 10 – 100			
Nový Zéland	0,06	SVM 10 – 58	SVM 8 – 42		
Japonsko	0,05	SVM 4 – 97			
Brazílie	0,04	SVM 8 – 74	SVM 1 – 26		
Filipíny	0,04	SVM 1 – 95	SVM 3 – 5		
Ghana	0,04	SVM 24 – 100			
Chile	0,04	SVM 3 – 91	SVM 7 – 9		
Madagaskar	0,02	SVM 1 – 90	SVM 3 – 10		
Malta	0,02	SVM 1 – 99			
Moldávie	0,02	SVM 1 – 100			
Turecko	0,02	SVM 17 – 100			
Finsko	0,01	SVM 1 – 100			
Singapur	0,01	SVM 11 – 81	SVM 7 – 19		
Slovinsko	0,01	SVM 6 – 72	SVM 8 – 28		
Srí Lanka	0,01	SVM 24 – 100			
Kapverdy	<0,01	SVM 3 – 100			
Mongolsko	<0,01	SVM 1 – 100			
Sýrie	<0,01	SVM 24 – 100			
Tchaj-wan	<0,01	SVM 1 – 100			

SVM = položka Seznamu vojenského materiálu

Země užití vojenského materiálu prodaného zahraničním osobám v roce 2007

p.č.	země KU	1.	2.	3.	4.
orientační podíl v procentech					
1	Afghánistán	5	95	0	0
2	Alžírsko	100	0	0	0
3	Ázerbajdžán	100	0	0	0
4	Bangladéš	100	0	0	0
5	Belgie	0	0	0	100
6	Brazílie	0	0	74	26
7	Bulharsko	2	0	0	98
8	Česká republika	100	0	0	0
9	Egypt	54	32	2	12
10	Estonsko	11	0	0	89
11	Etiopie	100	0	0	0
12	Filipíny	95	0	0	5
13	Finsko	0	0	0	100
14	Franice	13	7	0	80
15	Ghana	100	0	0	0
16	Gruzie	99	1	0	0
17	Chile	9	91	0	0
18	Chorvatsko	49	47	4	0
19	Indie	99	0	0	1
20	Indonésie	78	20	0	2
21	Irák	70	30	0	0
22	Itálie	0	0	0	100
23	Izrael	0	0	0	100
24	Japonsko	97	0	0	3
25	Jemen	100	0	0	0
26	Jižní Afrika	100	0	0	0
27	Jordánsko	100	0	0	0
28	Kanada	0	0	0	91
29	Kapverdy	0	100	0	0
30	Kolumbie	100	0	0	0
31	Libye	100	0	0	0
32	Litva	93	0	0	7
33	Lotyšsko	22	0	0	78
34	Lucembursko	0	0	0	100
35	Madagaskar	0	100	0	0
36	Maďarsko	15	82	0	4
37	Malajsie	4	0	0	96
38	Malta	0	1	0	99
39	Mexiko	100	0	0	0
40	Moldávie	0	40	0	60
41	Mongolsko	0	0	0	100
42	Nigérie	100	0	0	0
43	Nizozemí	0	13	65	22
44	Norsko	0	0	0	100
45	Nový Zéland	0	0	0	100
46	Pákistán	100	0	0	0
47	Panama	0	100	0	0
48	Polsko	43	3	9	45
49	Portugalsko	100	0	0	0
50	Rakousko	1	95	0	4

51	Rovníková Guinea	0	100	0	0
52	Rumunsko	0	0	0	100
53	Ruská federace	97	0	2	1
54	Řecko	0	81	0	19
55	Saudská Arábie	1	0	0	99
56	Slovensko	60	8	14	19
57	Slovinsko	0	28	0	72
58	Spojené arabské emiráty	100	0	0	0
59	Spojené státy Americké	7	0	34	60
60	Spolková republika Německo	34	0	0	65
61	Srí Lanka	100	0	0	0
62	Španělsko	0	75	0	25
63	Švýcarsko	0	0	3	97
64	Tchaj-wan	0	0	0	100
65	Thajsko	9	74	7	10
66	Tunisko	100	0	0	0
67	Turecko	0	0	0	100
68	Ukrajina	0	0	10	90
69	Uruguay	100	0	0	0
70	Velká Británie	64	0	0	36
71	Vietnam	100	0	0	0

Charakteristika převažujícího užití

1. ozbrojené síly – armáda, letectvo, námořnictvo
2. ozbrojené bezpečnostní sbory a místní správa – policie, celníci, vězeňská služba, domobrana
3. průmysl – zpracování
4. další obchod, sběratelé

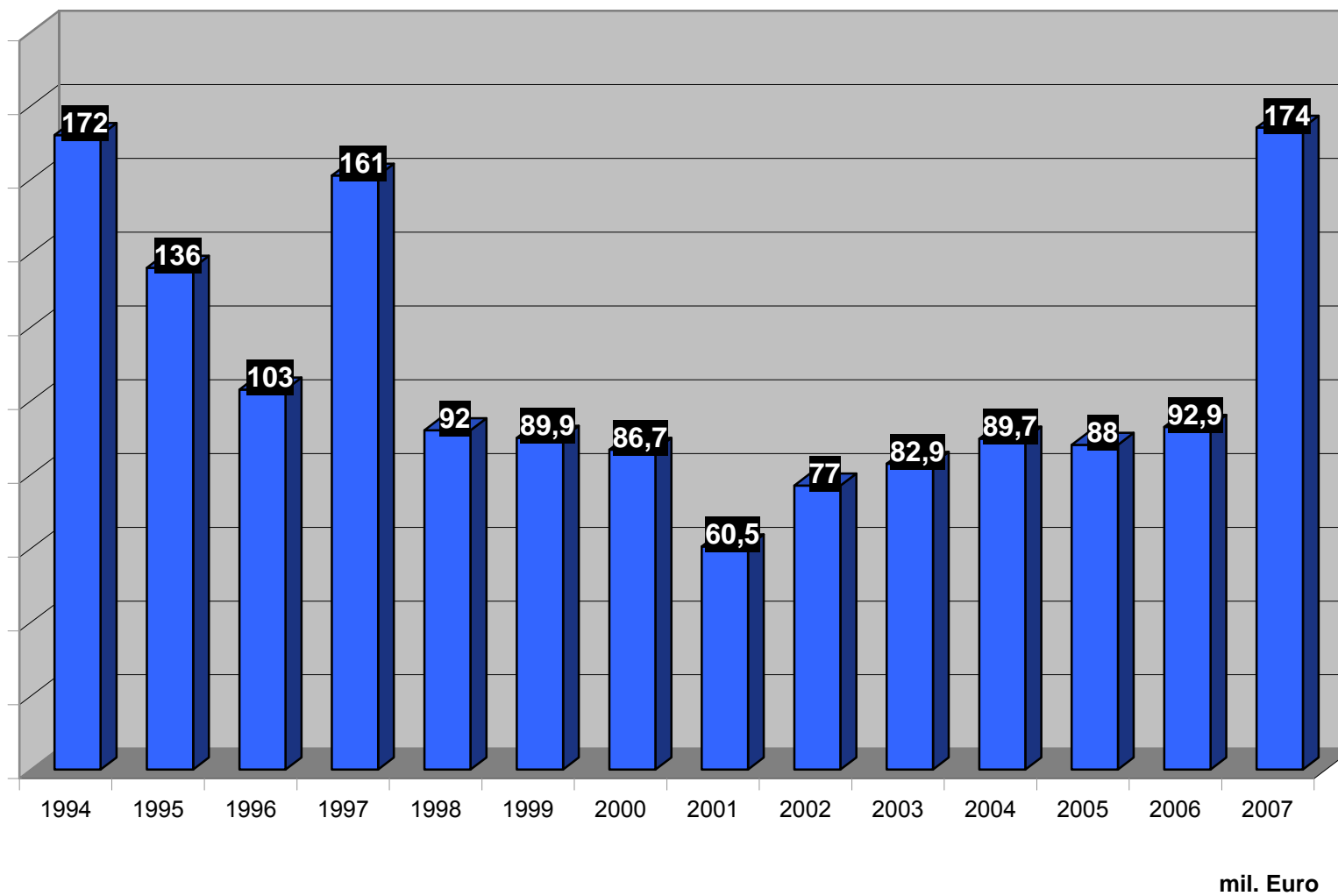
**Realizace licencí k vývozu/prodeji vojenského materiálu v letech 2003-2007
podle země konečného užití**

	2007	2006	2005	2004	2003
orientační hodnota v tis. EUR					
Severní Afrika	14 650	7 096	3 470	6 043	19 659
Alžírsko	9 339	2 213	2 265	5 292	17 491
Libye	2 233	712			
Maroko			362	199	
Tunisko	3 078	4 171	843	552	2 168
Subsaharská Afrika	11 434	1 581	1 683	1 051	2 188
Angola			304		
Čad			3		
Etiopie	7 334	1 015	839	709	307
Ghana	135				
Jižní Afrika	160			81	
Kapverdy	2		5		
Keňa				222	733
Konžská demokratická republika					992
Madagaskar	37				
Malawi				1	
Mali		3	422		
Nigérie	1 736	539	110	38	156
Rovníková Guinea	2 030				
Zambie		24			
Severní Amerika	10 636	9 433	13 215	4 668	5 429
Kanada	410	96	207	110	467
Spojené státy americké	10 226	9 337	13 008	4 558	4 962
Střední Amerika a Karibská oblast	798	221	1 450	212	281
Dominikánská republika			33		
Mexiko	533	221	1 333	212	281
Panama	265				
Trinidad a Tobago			84		
Jižní Amerika	563	1 208	1 907	1 505	615
Brazílie	64				
Ekvádor		68	63		
Chile	62	3		1	243
Kolumbie	251	438	1 733	1 424	372
Peru			1		
Uruguay	186	118	110	80	
Venezuela		581			
Střední Asie	0	324	1 515	1 815	122
Kazachstán		324	1 515	1 685	122
Uzbekistán				130	
Severovýchodní Asie	299	1 282	2 165	3 038	132
Čína		1 166	2 162	3 006	100
Čína – Hong Kong		1			
Japonsko	93	81			
Korejská republika					32
Mongolsko	4	34	3	31	
Tajvan	202			1	

Jihovýchodní Asie	5 622	5 650	6 032	4 921	5 262
Filipíny	69	19		12	83
Indonésie	431	167	0	625	1 778
Malajsie	473	357	21	3	45
Singapur		139	15		
Thajsko	4 277	2 221	2 268	3 146	2 519
Vietnam	372	2 747	3 728	1 135	837
Jižní Asie	53 423	9 186	5 579	20 791	17 736
Afghánistán	920	205	355	1 842	0
Bangladéš	326	437	578	1 021	565
Indie	39 457	7 024	3 793	17 240	17 025
Pákistán	12 697	46	3	2	12
Srí Lanka	23	1 474	850	686	134
Evropská unie	41 919	38 639	33 850	30 314	21 043
Belgie	528	257	277	456	179
Bulharsko	182				
Česká republika	5 454				
Dánsko		4			
Estonsko	4 231	3 158	19	68	29
Finsko	19	72	138	48	85
Francie	375	216	12	534	248
Chorvatsko	593				
Itálie	226	13			
Kypr		59	488		
Litva	2 415	435	797	262	1 295
Lotyšsko	2 486	3 318	606	47	16
Lucembursko	300	18			
Maďarsko	1 012	99	1 283	988	2 377
Malta	26				
Nizozemí	232	100	48	33	54
Polsko	3 149	6 271	4 556	7 424	1 639
Portugalsko	28	14	50	7	
Rakousko	2 442	956	7	52	4
Rumunsko	299				
Řecko	343	361	286	69	21
Slovensko	10 696	18 748	21 089	13 085	12 866
Slovinsko	19	14	97	64	70
Spolková republika Německo	5 918	3 865	1 765	3 992	1 466
Španělsko	295	206	193	330	325
Švédsko		383	240	0	334
Velká Británie	651	72	1 899	2 855	35
Další evropské země	20 209	9 598	7 734	5 314	3 961
Ázembajdžán	470	230	717	165	363
Bulharsko		540	1 622	460	169
Gruzie	13 244	6 196	3 264	2 043	1 363
Chorvatsko				96	13
Makedonie		68	25	1 148	
Moldávie	43				
Norsko	544	2			1
Rumunsko		838	207	81	263
Ruská federace	3 142	327	1 021	911	1 705
Švýcarsko	241	66	25	31	82
Turecko	30	9	41	21	2
Ukrajina	2 495	1 322	812	358	
Blízký východ	15 065	8 744	9 456	10 019	6 460
Egypt	6 177	4 646	3 443	1 648	854

Irák	2 404	38	2 063	2 873	2 286
Izrael	394	261	1 289	821	1 803
Jemen	1 854	3 071	4	2 355	
Jordánsko	553	299		1	295
Katar					
Kuvajt		12	186		
Libanon			712	342	140
Omán			5		
Saúdská Arábie	2 578		551	957	
Spojené arabské emiráty	1 105	202	936	1 022	972
Sýrie		215	267	0	110
Austrálie a Oceánie	107	27	2	7	0
Austrálie			2		
Nový Zéland	107	27	0	7	
Celkem	174 725	92 989	88 058	89 700	82 888

Realizace vývozu vojenského materiálu dle dostupných údajů
(prodej vojenského materiálu zahraničním osobám v letech 1994-2007)

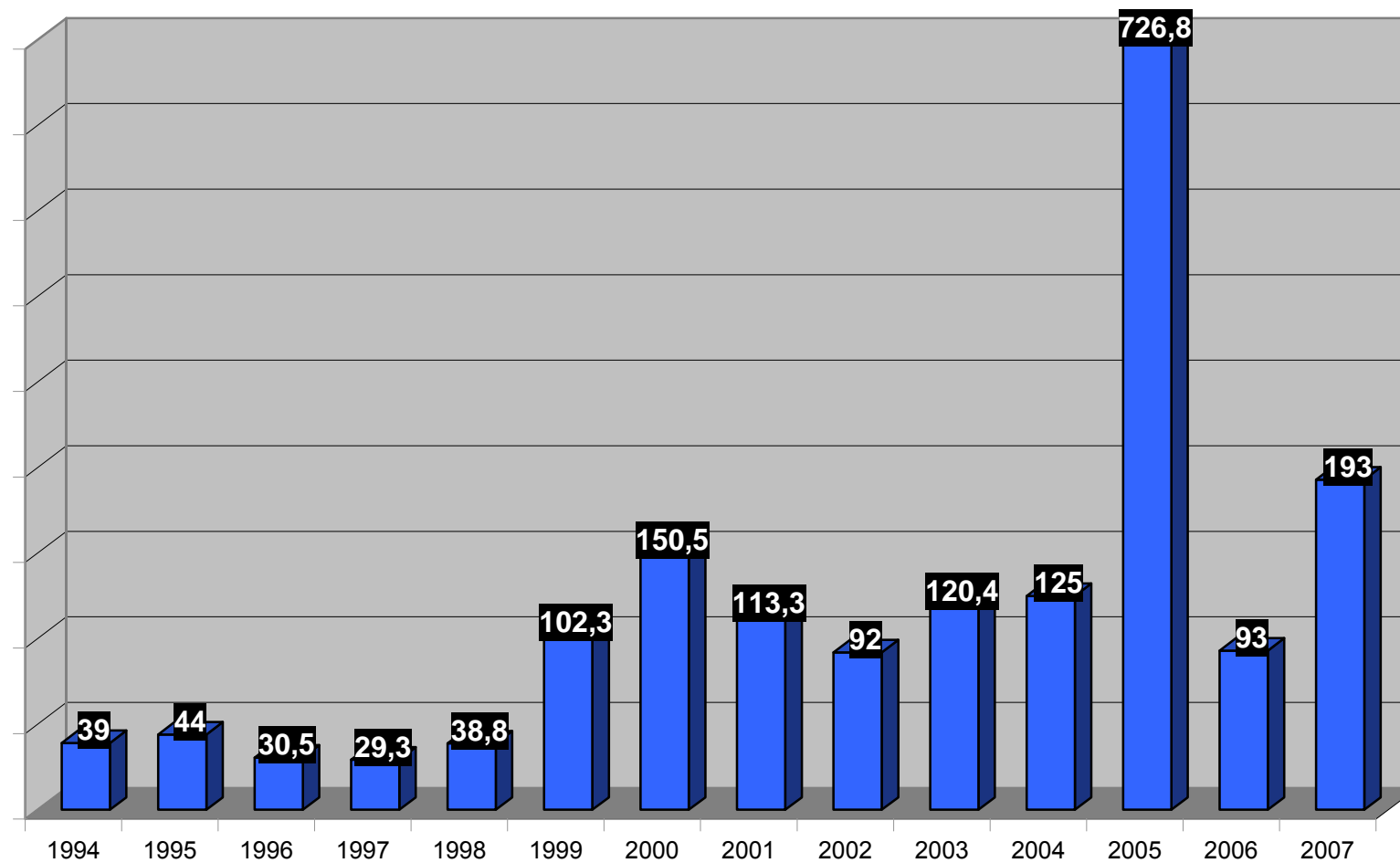

Vývoz/prodej některého vojenského materiálu zahraničním osobám v roce 2007

Vojenský materiál (příklad)	kusů	země (nejvýznamnější)
Revolvery a pistole		
(CZ různé modely, Kevin, Alfa, Star, Kora)	30410	Thajsko, USA, Egypt, Indonésie, Mexiko Kolumbie, Filipíny
Pušky a karabiny		
(CZ 858 Tactical, SKS, Mauser, Mosin)	1724	USA, Kanada, Belgie, Malta, Slovensko Finsko, Francie
Samopaly		
(vz. 61, PPS-41, PPS-43, Thompson 1922/1928, CZ 75 AUTO)	3356	USA, Slovensko, Francie, Spojené arabské emiráty Švýcarsko, Malta
Samočinné pušky		
(vz. 58)	51258	Slovensko, Belgie, Finsko, Ruská federace
Lehké kulometry		
(RPK, vz. 30/37, MG34, DP)	2647	Afghánistán, Velká Británie, Slovensko, Malta Lucembursko, Finsko
Těžké kulometry		
(DŠK 38/46, Maxim 1910)	208	USA, Slovensko, Malta
Přenosná zařízení protitankových raket		
(RPG)	600	Afghánistán, Japonsko
Tanky		
(T-55, VT-34, VT-55)	6	Německo, Velká Británie
Velkorážové dělostřelecké systémy		
(raketomet RM-70)	3	Indonésie
Letadla		
(MiG 21, L-29)	5	Švýcarsko, Litva, Nový Zéland
Vrtulníky		
(Mi 17, Mi 24)	6	Afghánistán, Německo, Velká Británie

Kromě toho byla vyvezena další vozidla, upravená pro sběratelské účely, např. OT 90, BRDM ad.

Realizace dovozu vojenského materiálu dle dostupných údajů
(nákup vojenského materiálu od zahraničních osob v letech 1994-2007)

mil. Euro

Podíl položek Seznamu vojenského materiálu na využití dovozních licencí v roce 2007

země	podíl na celkovém objemu využití v procentech	SVM - podíl v procentech			
Švédsko	42,42	SVM 5 – 73	SVM 4 – 20	SVM 24 – 6	
Rakousko	12,20	SVM 6 – 96			
USA	7,32	SVM 4 – 55	SVM 11 – 17	SVM 10 – 16	SVM 24 – 6
Německo	5,51	SVM 10 – 53	SVM 1 – 15	SVM 11 – 12	SVM 7 – 7
Slovensko	4,83	SVM 6 – 36	SVM 14 – 30	SVM 3 – 12	SVM 13 – 6
Velká Británie	4,78	SVM 6 – 63	SVM 11 – 26	SVM 10 – 5	
Finsko	3,34	SVM 6 – 97			
Ruská federace	2,71	SVM 10 – 99			
Izrael	2,53	SVM 6 – 69	SVM 5 – 17	SVM 13 – 9	SVM 24 – 5
Francie	2,39	SVM 15 – 29	SVM 13 – 24	SVM 11 – 17	SVM 18 – 17
Bulharsko	2,10	SVM 3 – 87	SVM 8 – 9		
Švýcarsko	1,57	SVM 15 – 65	SVM 17 – 12	SVM 5 – 11	SVM 3 – 5
Maďarsko	1,14	SVM 6 – 49	SVM 3 – 38	SVM 1 – 10	
Ukrajina	1,05	SVM 24 – 49	SVM 10 – 31	SVM 6 – 10	SVM 11 – 5
Lotyšsko	0,96	SVM 10 – 100			
Bosna a Hercegovina	0,82	SVM 3 – 100			
Litva	0,71	SVM 10 – 100			
Nový Zéland	0,70	SVM 6 – 100			
Itálie	0,64	SVM 10 – 72	SVM 24 – 27		
Polsko	0,58	SVM 10 – 55	SVM 7 – 21	SVM 24 – 15	SVM 6 – 9
Norsko	0,52	SVM 3 – 79	SVM 15 – 18		
Belgie	0,40	SVM 8 – 52	SVM 10 – 24	SVM 3 – 13	SVM 11 – 7
Nizozemí	0,37	SVM 15 – 66	SVM 5 – 34		

Kanada	0,22	SVM 3 – 99			
Srbsko	0,12	SVM 13 – 62	SVM 1 – 26	SVM 3 – 12	
Dánsko	0,02	SVM 11 – 66	SVM 24 – 30		
Čína	0,02	SVM 8 – 100			
Jihoafrická republika	0,01	SVM 5 – 100			
Španělsko	0,01	SVM 3 – 100			
Brazílie	0,01	SVM 3 – 100			
Japonsko	0,01	SVM 8 – 100			

SVM = položka Seznamu vojenského materiálu

I
Dovoz/nákup některého vojenského materiálu od zahraničních osob v roce 2007

Vojenský materiál (příklad)	kusů	země (nejvýznamnější)
Revolvery a pistole		
<i>(Glock a CZ různé modely, Star, Tokarev, Makarov)</i>	3604	Rakousko, Německo, Ukrajina, USA
Pušky a karabiny		
<i>(SKS, M59/66, SVT, Mauser, Mosin, M1 Garand)</i>	444	Ukrajina, Německo, USA, Itálie, Srbsko
Samopaly		
<i>(Heckler a Koch, PPŠ-41, PPS-43, Thompson,)</i>	538	Německo, Ukrajina, Polsko, Velká Británie, Srbsko
Samočinné pušky		
<i>(Heckler a Koch, AK, M70B1, Tantal, FN FAL)</i>	458	USA, Bulharsko, Německo
Lehké kulometry		
<i>(RPK, MG 34, DP, Browning M2HB, Enfield Bren Mk. 1)</i>	3207	Maďarsko, Ukrajina, Polsko, Srbsko
Těžké kulometry		
<i>(SG-43, Maxim 1910)</i>	48	Polsko, Ukrajina
Tanky		
<i>(Charioteer Mk VII, A34 Comet Mk I)</i>	3	Finsko
Velkorážové dělostřelecké systémy		
<i>(kanónová houfnice D-20)</i>	2	Maďarsko
Vrtulníky		
<i>(EC 135 T2, SR 100)</i>	2	Německo, USA

Povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem v roce 2007

Počet podaných žádostí o vydání povolení	53
Počet rozhodnutí	54
z toho negativních	0
Počet zrušených povolení	0
Počet držitelů povolení koncem roku	155
Počet držitelů povolení koncem roku 2006	140

Seznam držitelů povolení je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Předmět podnikání je uveden ve výpisu z Obchodního rejstříku.

Přehled restriktivních opatření v oblasti kontroly vývozu konvenčního vojenského materiálu platných v roce 2007

Embargovaný subjekt	Tvůrce embarga	Relevantní dokument	Charakteristika embarga	Časový rozsah
všechny státy světa	signatáři Úmluvy	Protokol II. Úmluvy o zákazu nebo omezení použití některých konvenčních zbraní, které mohou způsobovat nadměrné utrpení nebo mít nerozlišující účinky	částečné embargo rozsah: vztahuje se na převod protipěchotních min, práv na jejich výrobu či výrobu jejich součástí a práv k patentům na výrobní postupy určené pro jejich výrobu	bez omezení
	ČR	zákon č.305/199 Sb.		bez omezení
Čína (bez Hongkongu a zvláštní správní oblasti Macao)	EU	Deklarace Evropské rady z Madridu ze dne 27.6.1989	úplné embargo	bez omezení
ECOWAS (členské země: Benin Burkina Faso Kapverdy Pobř. slonoviny Gambie Ghana Guinea Guinea Bissau Libérie Mali Niger Nigérie Senegal Sierra Leone Togo)	ECOWAS	Memorandum na vývoz, dovoz a výrobu ručních a lehkých zbraní s výjimkou zbraní dovážených z hlediska legitimních potřeb bezpečnosti (obranu) těchto zemí ze dne 1.11.1998	částečné embargo rozsah: vztahuje se na pistole, samopaly, pušky, samonabíjecí pušky, kulomety, protitankové střely, minomety a houfnice ráže do 85 mm, munice a náhradní díly, pokud transakce nebyla schválena příslušnými orgány společenství ECOWAS	bez omezení
Irák	OSN	Rezoluce RB OSN č. 661 (6.8.1990) č. 1483 (22.5.2003) č. 1546 (8.6.2004)	částečné embargo výjimky z embarga: na základě relevantních rezolucí RB OSN (jde zejména o mezinárodní jednotky a iráckou vládu)	bez omezení
	EU	Společný postoj Rady EU 2003/495/CFSP (7.7.2003) ve znění Společného postoje 2004/553/CFSP (19.7.2004)		bez omezení
Írán	OSN	Rezoluce RB OSN č. 1747 (24.3.2007)	výzva ke zdrženlivosti ve vývozech zejména těžkých zbraní	bez omezení
	EU	Společný postoj Rady EU 2007/246/CFSP (24.4.2007)	úplné embargo	bez omezení

Embargovaný subjekt	Tvůrce embarga	Relevantní dokument	Charakteristika embarga	Časový rozsah
Konžská demokratická republika	OSN	Rezoluce RB OSN č. 1493 (28.7.2003) č. 1596 (18.4.2005) č. 1768 (31.7.2007) č. 1771 (10.8.2007)	částečné embargo výjimky z embarga: zbraně pro armádu a policii KDR (za určitých podmínek), pro jednotky MONUC a dále nesmrtící materiál pro humanitární a ochranné účely; povolené vývozy podléhají notifikaci příslušnému sankčnímu výboru OSN	do 15.2.2008
	EU	Společný postoj Rady EU 2005/440/CFSP (13.6.2005) ve znění Společného postoje 2007/654/CFSP (9.10.2007)		do 15.2.2008
Korejská lidově demokratická republika	OSN	Rezoluce RB OSN č. 1718 (14.10.2006)	částečné embargo rozsah: vztahuje se na těžké zbraně	bez omezení
	EU	Společný postoj Rady EU 2006/795/CFSP (22.11.2006)	úplné embargo	bez omezení
Libanon	OSN	Rezoluce RB OSN č. 1701 (11.8.2006)	částečné embargo výjimky z embarga: vývozy autorizované libanonskou vládou či misí UNIFIL	bez omezení
	EU	Společný postoj Rady EU 2006/625/CFSP (15.9.2006)		bez omezení
Libérie	OSN	Rezoluce RB OSN č. 1521 (22.12.2003) č. 1579 (21.12.2004) č. 1647 (20.12.2005) č. 1683 (13.6.2006) č. 1731 (20.12.2006) č. 1792 (19.12.2007)	částečné embargo výjimky z embarga: zejména zbraně pro UNMIL, schválené vývozy za účelem výcviku liberijských armádních a policejních jednotek a nesmrtící vojenský materiál pro humanitární a ochranné účely; konkrétní povolené vývozy podléhají notifikaci příslušnému sankčnímu výboru OSN	do 19.12.2008
	EU	Společný postoj Rady EU 2004/137/CFSP (10.2.2004) ve znění Společných postojů 2006/518/CFSP (24.6.2006) a 2007/93/CFSP (12.2.2007)		do 22.12.2007 ¹⁾
Myanmar	EU	Společný postoj Rady EU 2006/318/CFSP (27.4.2006) ve znění Společného postoje 2007/248/CFSP (23.4.2007)	úplné embargo (až na omezené výjimky, týkající se zejména odminovavicích zařízení a vybraného materiálu pro potřeby EU a OSN)	do 30.4.2008

Pozn.

¹⁾ Embargo EU na Libérii bylo v návaznosti na rezoluci RB OSN č. 1792 (2007) znovu potvrzeno ve Společném postoji 2008/109/CFSP ze dne 12.2.2008. Tento dokument konsoliduje předchozí Společné postoje v jednom textu a zároveň neomezuje dobu platnosti.

Embargovaný subjekt	Tvůrce embarga	Relevantní dokument	Charakteristika embarga	Časový rozsah
Náhorní Karabach (potažmo Arménie, Ázerbajdžán)	OSN	Rezoluce RB č. 853 (29.7.1993)	výzva ke zdržení se dodávek zbraní, jež by mohly vést k eskalaci konfliktu	bez omezení
	OBSE	rozhodnutí CSO OBSE ze dne 13.3.1992	úplné embargo vůči silám, angažujícím se v konfliktu v regionu Náhorního Karabachu	bez omezení
Pobřeží Slonoviny	OSN	Rezoluce RB OSN č. 1572/2004 (15.12.2004) č. 1643/2005 (15.12.2005) č. 1782/2007 (29.10.2007)	částečné embargo výjimky z embarga: zejména nesmrtící vojenský materiál pro humanitární a ochranné účely, dále dodávky pro misi OSN a materiál za účelem restrukturalizace obranných a bezpečnostních sil; vývozy podléhají schválení příslušnému sankčnímu výboru OSN	do 31.10.2008
	EU	Společný postoj Rady EU 2004/852/CFSP (13.12.2004) ve znění Společných postojů 2006/30/CFSP (23.1.2006) a 2007/761/CFSP (22.11.2007) Nařízení Rady EU (EC) 174/2005 (31.1.2005)		do 31.10.2008
Rwanda	OSN	Rezoluce RB OSN č. 918 (17.5.1994) č. 997 (9.6.1995) č. 1011 (16.8.1995) č. 1749 (28.3.2007)	částečné embargo výjimky z embarga: dodávky vládě	bez omezení
Sierra Leone	OSN	Rezoluce RB OSN č. 1132 (8.10.1997) č. 1171 (5.6.1998) č. 1231 (11.3.1999) č. 1299 (19.5.2000) č. 1306 (5.7.2000) č. 1446 (4.12.2002)	částečné embargo výjimky z embarga: dodávky vládě (za splnění určitých podmínek) a misi OSN; povolené vývozy podléhají notifikaci příslušnému sankčnímu výboru OSN	bez omezení
	EU	Společný postoj Rady EU 1998/409/CFSP (29.6.1998)		bez omezení
Somálsko	OSN	Rezoluce RB OSN č. 733 (23.1.1992) č. 1356 (19.6.2001) č. 1425 (22.7.2002) č. 1725 (6.12.2006) č. 1744 (20.2.2007)	částečné embargo výjimky z embarga: zejména nesmrtící vojenský materiál pro humanitární a ochranné účely, materiál pro misi AU pro programy budování institucí a rozvoj bezpečnostních složek; vývozy podléhají schválení příslušnému sankčnímu výboru OSN	bez omezení
	EU	Společný postoj Rady EU 2002/960/CFSP (20.12.2002) ve znění Společných postojů 2007/94/CFSP (12.2.2007) a 2007/391/CFSP (7.6.2007)		bez omezení

Embargovaný subjekt	Tvůrce embarga	Relevantní dokument	Charakteristika embarga	Časový rozsah
Súdán	OSN EU	Rezoluce RB OSN č. 1556 (30.7.2004) č. 1591 (29.3.2005) Společný postoj Rady EU 2005/411/CFSP (30.5.2005)	částečné embargo výjimky z embarga: zejména nesmrtící vojenský materiál pro humanitární a ochranné účely, pro programy budování institucí, a dále materiál pro odminovávání; embargo OSN se týká pouze regionu Dárfúr, embargo EU celého teritoria Súdánu	bez omezení bez omezení
teroristické skupiny (Usáma bin Ládín, členové Al-Kajdy, Talibanu a další subjekty, uvedené v seznamu schváleném příslušnou komisí OSN)	OSN EU	Rezoluce RB OSN č.1390 (16.1.2002) ²⁾ Společný postoj Rady EU 2002/402/CFSP (27.5.2002)	úplné embargo	bez omezení bez omezení
Uzbekistán	EU	Společný postoj Rady EU 2005/792/CFSP (14.11.2005) ve znění Společných postojů 2006/787/CFSP (13.11.2006) a 2007/734/CFSP (13.11.2007)	úplné embargo (až na omezené výjimky, týkající se zejména vybraného materiálu pro potřeby EU, OSN, ISAF a OEF)	do 13.11.2008
Zimbabwe	EU	Společný postoj Rady EU 2004/161/CFSP (19.2.2004) ve znění Společných postojů 2005/140/CFSP (21.2.2005), 2006/51/CFSP (30.1.2006) a 2007/120/CFSP (19.2.2007)	úplné embargo (až na omezené výjimky, týkající se zejména vybraného materiálu pro potřeby EU, OSN, humanitární a ochranné účely)	do 20.2.2008

Pozn.

²⁾ Předchozí rezoluce RB OSN č. 1333 (19.12.2000) vztahovala embargo pouze na území Afghánistánu, přesněji na tu jeho část, která byla pod kontrolou Talibanu. Rezoluce č.1390 uvalila embargo na konkrétní osoby, bez ohledu na teritorium.